

Godina Otrā pasaules kara upuru piemiņu

8. maijā Aizsardzības ministrijas parlamentārais sekretārs Mārtiņš Staķis, Nacionālo bruņoto spēku komandieris ģenerālleitnants Leonīds Kalniņš, karavīri un zemessargi piedalījās Otrā pasaules kara upuru piemiņai veltītajos sarīkojumos.

Godinot Otrā pasaules kara upuru piemiņu, aizsardzības ministrs Artis Pabriks uzsver latviešu tautas varonību cīņā par Latvijas brīvību un atgādina, ka arī tagad visai sabiedrībai ir jābūt gatavai aizsargāt Latviju zem mūsu valsts karoga.

Brāļu kapos

Sarīkojums Rīgas Domā

“Esmu par Levitu, protams!”

Franks Gordons ekspresintervijā “Laikam” un “Brīvai Latvijai”

Kā jūs komentējat Valsts prezidenta vēlēšanu procesu Latvijā?

Esmu par Levitu, protams! Pēc visām dotībām Levits kā pieredzējis jurists ir ļoti lāgs. Manuprāt, tas ir diezgan droši, ka viņu ievēlēs, jo 51 balss ir nodrošināta.

Es nezinu, kāpēc ZZS vajadzēja virzīt savu kandidātu, es nezinu arī, kāpēc *Attīstībai/Par* sākumā bija kādi iebildumi. Viņi baidījās, ka Levits ir pārāk liels nacionālists? Tas ir muļķīgi! Man bija prieks, ka Levits sarakstīja Satversmes Preambulu, kas ir ļoti

Ciemakukuli rupjmaize no dzimtenes

Solvita un Ivo Pavloviči kopā ar Franku Gordonu Svētajā zemē

labi domāta. Kāds Amerikas ebrejs, sociologs, pētot dažādu valstu Preambulas, savā komentārā par piemēru minēja jau pastāvošo Latvijas Preambulu, kurā ierakstīts “latviskais dzīvesveids” utt. Viņš arī rakstīja, ka taču nekādi lieli uztraukumi nebija. Viņš gan kļūdījās: uztraukumi bija... Skumji ir, ka Latvijas tauta izmirst, ka ir maz bērnu. Tie, kas

aizbraukuši, jaunā diaspora, ne sevišķi tiecas braukt atpakaļ. Mans dēls, kuŗš pēta demografijas jautājumus, izpētījis, kuŗu valstu vadītājiem nav bērnu: Vācija, Lielbritānija, Francija... Vai tas rāda, ka šo valstu vadītāji domā tikai par savām interesēm?

Ar Franku Gordonu sarunājās Solvita

18. maijā –
Eiropas
mūzeju nakts!
2. lpp.

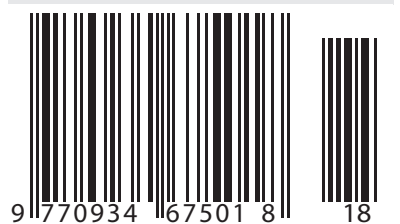
Latvija dienu
ritējumā
3. un 4. lpp.

Franka
Gordona un
Kārļa Streipa
komentāri
5. lpp.

Sandra
Kalniete:
“Mēs neesam
bāreņu tauta!”
6. lpp.

Kā un kāpēc
Latvijas valsts
atbalsta
medijus?
7. lpp.

Numura
intervijā
Ģirts Valdis
Kristovskis
8. lpp.

LATVISKO NORIŠU KALENDĀRS

18. MAIJS Talka Garezerā

Adrese: 57732 Lone Tree Rd.
Three Rivers, MI 49093. **Laiks:**
plkst. 8.30 – 14

Supertalka sestdien, 18. maijā,
Garezerā. Tikšanās plkst. 8.30 pie
garāžas.

Pusdienas un vakariņas talc-
niekiem!

18. MAIJS Stokholmā diskutēs par gaidāmajām Eiropas parlamenta vēlēšanām

Adrese: Latvijas vēstniecības
telpās, Odengatan 5, Stokholmā.
Laiks: plkst. 14.30

Latvijas Ārpolitikas institūta
direktora vietnieks un pētnieks
Kārlis Bukovskis.

Kas īsti notiek Briselē? Ko va-
ram sagaidīt sakarā ar drīzajām
Eiropas Parlamenta vēlēšanām?
Iespēja par to diskutēt klātienē
sestdien, 18. maijā.

Par Eiropas Savienību un Ei-
ropas Parlamentu saistītām liē-
tām varēsīm uz klausīt un izjautāt
Latvijas Ārpolitikas institūta di-
rektora vietnieku un pētnieku
Kārlī Bukovski.

Interesentus lūdzam iepriekš
pieteikt rakstiski uz reply.sweden@mfa.gov.lv vai telefoniski

08 700 63 07. Visi laipni aicināti!
ZLA politiskā darba grupa

25. MAIJS Latviešu danču vakars Gēteborgā

Latviešu apvienība Gēteborgā
sadarbībā ar Stokholmas spēl-
maņiem ielūdz visus uz danču
un groziņu vakaru 25. maijā
plkst. 16 Gēteborgā, Igaņu
namā, *Doktor Allards gata 2.*

Sīkāka informācija sekos Lat-
viešu apvienības Gēteborgā
mājaslapā <http://laggbg.se>
Atzīmējiet kalendāros un
meklējiet tās ērtākās kurpes!!!

18. MAIJĀ – EIROPAS MŪZEJU NAKTS!

Carnikavas novadpētniecības centrā plkst. 19 **Egīla Vitauts Upelnieka dzejas grāmatas “Skarbās atmiņas” atvēršana** – veltīta tēva, Lāčplēša Kaŗa ordeņa kavaliera, un citu varoņu piemiņai. Plkst. 20 radošā darbnīca “Zīmes varonības zīmē”. No plkst. 21 viru kopas “Vilki” kaŗavīru dziesmas un sarunas pie tējas tases.

Siguldas novada Mores kauju mūzejā plkst. 18.30 Vēstures stāsts par 1919. gada notikumiem Dienvidvidzemē un latviešu-igauņu vienību cīņām pret Latvijas neatkarības pretiniekiem. Atmiņu stāsti un kaŗavīru dziesmas Mores un Siguldas amatier-teātra uzvedumā. No plkst. 20 mūzeja ekspozīciju apskate, sarunas pie ugunsкура un Mores pagasta ekoloģisko saimniecību cienastu degustācija. Informācija: +37126699694, www.mores-muzejs.lv.

Valmieras mūzejā atklāšana plkst. 19 “Mans zelts ir mana tauta” (no *Tālavas taurētājs*). Plkst. 19.30 no Izstāžu nama ekskursija “Tālavas meklētājs”. Vēsturniece Ingrīda Ziriņa stāstīs par sabiedrisko darbinieku, novadpētnieku, Tēvzemes balvas laureātu Hermani Enzeliņu (1867-1953). Plkst. 20.30 tikšanās ar trilģijas “Zīmogs sarkanā vaskā” autoru Jāni Lejiņu. Tās ir grāmatas par Tālavas valsti, kur

valdija tautas cienīts valdnieks. Plkst. 20 laukumā pie Valmieras Mūzikas skolas koncerts “Kad dziesmā spēku smelam”. Plkst.22 pilsdrupās nakts koncerts – kaŗavīru dziesmas ar folkloras kopu “Trejasmens”. Plkst. 23 mūzeja pagalmā A. Graubas filma “Nameja gredzens”.

Mazsalacas novada Sēļu muižā plkst. 21 filma “Café Spleen jeb Augusts 1914” – veltīta pulkvedim Jukumam Vācietim (1873-1938), dzejniekam un strēlniekam Jānim Akurateram (1876-1937) un vectēvam – 7. Bauskas latviešu strēlnieku bataljona (pulk) 1. rotas vada komandierim Augustam Liepiņam. Tikšanās ar režisoru Viktoru Jansonu. Izstāde “Sauls mūžu brīvai Latvijai” – Latvijas armijas kapteiņa Paula Zolta (1880-1919) piemiņai, fotoizstāde “100 mirkli Latvijai”, izstāde “Gaismas un tumsas spēle” un koncerts.

Mālpils novada mākslinieku Skulmju dzimtas memoriālajā mājā “Skulmes” plkst. 19 digitālais stāsts un radošā vēstulju darbnīca maziem un lieliem. Plkst. 20 stāstījumi, balstoties uz novadnieces Ivandes Kaijas (1876-1942) dienasgrāmatām un atmiņām par Pirmo pasaules kaŗu, Brīvības cīņām Mālpils apkārtnē un “Latvijas Sieviešu zelta fondu” (dibināts 1919. gadā). Plkst. 21 brīvdabas kino – dokumen-

tālā filma “Astoņas zvaigznes” (režisors Askolds Saulītis).

Liepas pagasta Eduarda Veidenbauma memoriālajā mūzejā “Kalāči” – “Mosties, mosties...” Plkst.19 Rakstniecības un mūzikas mūzeja izstāde “Eduards Veidenbaums – neiespējamsis dzejnieks”. Plkst. 21 Liepas kultūras namā poētiska lekcija “Divi brāļi”. Piedalās aktieri Vilis Daudziņš, Mārtiņš Meiers un mūziķis Jēkabs Nīmanis. Plkst. 22.30 nakts pārgājiens pa Veidenbauma takām (Lielā, Mazā Ellite, Liepas kapi). Informācija: +371 25601677.

Salacgrīvas novada Ainažu jūrskolas mūzejā no plkst. 19 Nacionālās pretošanās kustības organizētāji Ainažos 1956./57. gadā. Stāsti par izstādes “Kad tēvzemes mīlestība bija noziegums” varoņiem, viņu likteņiem. Tuvinieku atmiņas par nacionālās pretošanās kustības varoņiem pie ugunsкура un karstas tējas mūzeja dārzā. Svecīšu iedegšana nacionālo varoņu piemiņai. Informācija: www.ainazu-muzejs.lv

Skriveros, Andreja Upīša memoriālajā mājā, no plkst. 19 “Visu var sasniegt, pateicoties darbam!” (Jorģis Zemitāns). Plkst. 20 godinās Brīvības cīņu dalībnieku, Lāčplēša Kara ordeņa, Igaunijas Brīvības krusta ordeņa I šķiras kavalieri, Ziemeļ-

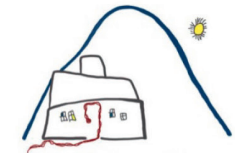
latvijas brigādes komandieri, pulkvedi Jorģi Zemitānu (1873-1928). Mūzikāla programma “Varonstāsts”, piedalās senioru koris “Baltābele”. Informācija: +371 65197221, www.upisa-muzejs.lv.

Valkas novadpētniecības mūzejā plkst. 18 tematiskā ekskursija “Caur laikiem...”, **Valgas mūzejā (Igaunijā)** – vada Valkas novadpētniecības mūzeja speciāliste (latviešu valodā). Plkst. 18.30 tematiskā ekskursija “Caur laikiem...” Valkas novadpētniecības mūzejā – vada Valgas mūzeja speciālists (igauņu valodā). No plkst.19 izstāde “Otrā pasaules kaŗa liecības” no Valkas un Valgas novadpētniecības mūzeju krājumiem. 1999. gada dokumentālā filma “Sarkanais un Brūnais” (režisors Askolds Saulītis).

No plkst. 19 līdz 22 aktivitātes 213.Valkas jaunsargu vienības vadībā.

Piebalgas mūzeju apvienība “ORISĀRE” Dzērbenes pili plkst. 17 riko Latvijas sabiedriski politiskajam darbiniekam, juristam, Latvijas Senāta senatoram, Latviešu strēlnieku pulku veidotājam, Latviešu Pagaidu Nacionālās padomes priekšsēdim, Latvijas Ministru prezidentam, 1944. gada 17. martā parakstījis Latvijas Centrālās padomes memorandu, **Voldemāram Zamuelam (1872–1948., Ravensburga, Vācija)** veltītu konferenci. Informācija: +37126494406; www.piebalgasmuzeji.lv

Liepājas mūzeja filiālē “Liepāja okupācijas režīmos”, 1. stāvs: “MANS GODS IR MANA TAUTA!” no plkst. 19 izstāde “Tresās Atmodas laiks Liepājā”. Koncerts “Gandrīz tautasdziesmas” – tautā iemīļotas dziesmas. No plkst. 20 rekonstrukcija “LTF Liepājas Koordinācijas centrs

Reikjavīkas
Latviešu skola

2018./2019. mācību gada noslēgums

svētdien, 19. maijā plkst. 14:00-15:30

Gerduberg kultūras namā
Menningarhús Gerðubergi, Gerduberg 3-5, 111 Reykjavík

Programma

- ❖ Reikjavīkas Latviešu teātris ar izrādi „Trīs svētītiņi”, režisore Ingrīda Induse.
- ❖ Reikjavīkas Latviešu skolas bērnu sveikšana un apdāvināšana, aizvadot mācību gadu.
- ❖ Reikjavīkas Latviešu skolas bibliotēka. Aizņemties līdz 10 grāmatām vasaras lasīpriekam līdz septembra beigām. Bibliotēkā atrodamas vairāk kā 400 grāmatu visu vecumu lasītājiem pārsvarā latviešu valodā.

Šis ir Reikjavīkas Latviešu skolas un Reikjavīkas Latviešu teātra kopīgi rīkots pasākums. Tas notiks latviešu valodā un ir atvērts sabiedrībai. Ieeja bez maksas. Vairāk informācijas pa tel. 8498697 (Lauma Gulbe, Reikjavīkas Latviešu skolas vadītāja).

darbībā 1991. gada janvāra bari-
kādes”, 2. stāvs: “MANS GODS
IR MANA ZEME!”. No plkst. 19
stāsts “Dižkoku Atmoda kopā ar
Imantu Ziedoni”. Kultūrvēsturisko
vietu kopēju izstāde “Dievs.
Daba. Darbs”. Vakarēšana ar
dziesmiņu H. Simani un kon-
certfilma „Rokopera „Lāčplēsis””.

Rojas Jūras zvejniecības mūzejā plkst. 18 atklāšana “Katram sava varonība!” Novērtēs tos, kuŗu cīņas ierocis ir vārds! Saruna ar politiķi Inesi Vaideri. Plkst. 18 “Mans zelts ir mana tauta/Mans gods ir viņas gods!” – Zemessardzes izstāde un paraugdemonstrējumi. Plkst. 19 – atceroties Atmodas laika varoni, novadnieku, Dzintras Gekas dokumentālā filma “Gvido Zvaigzne”. Informācija: +37129432899.

Oskara Kalpaka mūzejā un piemiņas vietā “Airītes” no plkst. 12 “Kalpakiešu varonstāsts”. Kaŗavīru dziesmu dziedāšanas svētki, viru kopa “Vilki”. No plkst. 15 auto-foto orientēšanās “Pa Kalpaka bataljona pēdām”. No plkst. 19 uzdevumi liekiem un maziem, iepazīstot Kalpaka bataljona rotas. Informācija: +371-22017465.

Īsziņas sagatavojusi
Valija Berkina

Kalendārs tapis sadarbībā ar
latviešiem.com

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 1. lpp.)

Godina Otrā pasaules kara upuru piemiņu

Vainagu nolikšana 8. maija sarīkojumā Brāļu kapos

“1945. gada 8. maijs ir diena, kad Eiropā un Latvijā beidzās Otrais pasaules karš un noslēdzās laiks, kad latvieši bija spiesti cīnīties frontes pretējās pusēs totalitāru režīmu armijās. Lestene un citas vietas mūsu zemē, kur pieminam karā kritušos, ir kā atgādinājums tam, ka brīvības cena ir augsta. Tās arī vēsta par mūsu tautas varonību un spēju cīnīties. Šodien mūsu pienākums ir visiem spēkiem iestāties par mūsu valsti, lai nosargātu tās neatkarību un mūsu tautas brīvību,” uzsver aizsardzības ministrs Artis Pabriks. “Atvainojos, ka nespējam pasargāt ebreju pilsoņus Latvijā, jo mūsu valsti iznīcināja pretinieki.”

8. maijā Eiropā un Latvijā pieminēja Otrā pasaules kara upurus. Salaspils memoriālā, kur elektronisks metronoms simboliski skaita cietušo cilvēku sirdspukstus, notika ziedu notika ziedu nolikšana. Tos nolika gan valsts amatpersonas un diplomātiskā dienesta pārstāvji, gan vecāka gadagājuma cilvēki un jaunieši, kam šī vieta jau kļuvusi vai vēl tikai māca par vēsturi.

***

21 ES dalībvalsts prezidenti aicina balsot

Eiropas Parlamenta vēlēšanās
9. maijā, atzīmējot Eiropas dienu, Rīgas pils Svētā Gara tornī tika pacelts Eiropas Savienības (ES) karogs. Savukārt 21 ES dalībvalsts prezidenti, atsaucoties Vācijas prezidenta Franka Valtera Šteinmeiera aicinājumam, ir apvienojušies kopīgā aicinājumā ES pilsoņiem piedalīties un balsot Eiropas Parlamenta vēlēšanās.

“Svinēsim Eiropas dienu kopā, jo visus mūs – Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņus – vieno kopīga vērtības: brīvība, vienlīdzība, solidaritāte, demokrātija un taisnīgums. Un tikai kopā mēs varam nodrošināt mieru, pārticību un labāku nākotni Eiropas iedzīvotājiem,” sacīja Valsts prezidents Raimonds Vējonis. Valsts prezidents, pievienojoties aicinājumam, norāda: “Ar savu balsojumu Eiropas Parlamenta vēlēšanās mēs noteiksim visas Eiropas nākotni un vairosim Latvijas iespējas Eiropas valstu saimē”.

***

Tramps izraudzījies jaunu ASV vēstnieku Latvijā

ASV prezidents Donalds Tramps gatavojas nominēt karjēras diplomātu Džonu Lesliju Kārvailu vēstnieka postenim Latvijā, liecina Baltā nama oficiālajā tīmekļa vietnē publicētajā informācijā. Paziņojumā norādīts, ka prezidents Tramps pavēstījis par savu nodomu nominēt Kārvailu par “Savienoto Valstu ārkārtas un pilnvaroto vēstnieku Latvijas Republikā”, trešdien 8. maijā paziņojis Baltais nams. Kārvails pašreiz ir ASV Valsts departamenta Personāla plānošanas un attīstības biroja direktora vietnieks. Pirms tam viņš strādājis diplomātiskajā dienestā dažādos amatos ASV vēstniecībās Brunejā, Nepālā, Itālijā, Irakā un Kanādā. Pašreiz ASV vēstniece Latvijā ir Nensija Petita. ASV Ārlietu dienesta karjēras diplomāti 2014. gada vasarā kā vēstnieci Latvijā nominēja vēl iepriekšējais ASV prezidents Baraks Obama, bet 2015. gada februārī Petitu ASV vēstniece Latvijā amatā atbalstīja arī ASV Kongress.

ASV prezidenta Donalds Trampa iecere vēstnieka amatam Latvijā nominēt karjēras diplomātu Džonu Lesliju Kārvailu vērtējama kā ļoti laba, šādu viedokli aģentūrai LETA sacīja bijušais Latvijas vēstnieks ASV un pašreizējais Saimes deputāts Ojārs Ēriks Kalniņš (JV). Viņš sacīja, ka karjēras diplomāti vienmēr ir ļoti labi sagatavoti profesionāļi, kuŗi parasti iemācās arī latviešu valodu. Lai gan personīgi Kalniņš Kārvailu nepazīstot, viņaprāt, šāda izvēle Latvijai nāks par labu. “Mums ar ASV diplomātiem vienmēr bijušas labas attiecības un no jaunā vēstnieka es sagaidu to pašu,” sacīja Kalniņš.

***

Latvija un ASV paraksta sadarbības plānu aizsardzības jomā

Latvijas un ASV aizsardzības nozares amatpersonas tikšanās laikā Vašingtonā, ASV, parakstīja divpusējās sadarbības plānu, kas nosaka prioritātes sadarbībai aizsardzības jomā līdz 2024. gadam, informēja Aizsardzības ministrijas (AM) militāri publisko attiecību departamentā.

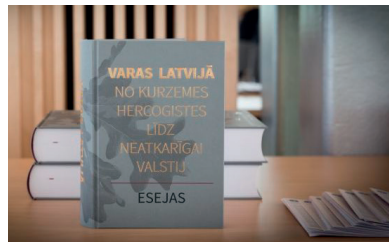
Aizsardzības ministrs Artis Pabriks (AP) 10. maijā tikās ar ASV aizsardzības sekretāra pienākumu izpildītāju Patriku Šnehenu, lai pārrunātu Latvijas un ASV turpmāko divpusējo sadarbību aizsardzības jomā. Abas amatpersonas apliecināja gatavību turpināt īstenot Baltijas valstu un ASV 2018. gada aprīļa samītā nospraustus principus sadarbībai drošības jomā, kā arī vienojās turpināt padziļināt Latvijas un ASV sadarbību aizsardzības jomā. “ASV ir Latvijas stratēģiskais partneris, viens no vissvarīgākajiem un tuvākajiem sabiedrotajiem. ASV spēku klāt-

būtne Latvijā ir labs piemērs sabiedroto valstu vienotībai. Latvijas un ASV sadarbība aizsardzības jomā ir balstīta kopīgās vērtībās un drošības interesēs, un tās attīstība ir būtiska reģionālās drošības stiprināšanā,” sacīja Pabriks.

***

Vēstures pētījums par Latvijas valstiskuma veidošanos

Latvijas valstiskumam ir senas saknes un bagāts kultūrlānis, kuŗu ir svarīgi aktualizēt Eiropas kontekstā – ar šādu atziņu 9. maijā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā atvērts Latvijas Universitātes Akadēmiskā apgāda izdots eseju krājums “Varas Latvijā. No Kurzemes hercogistes līdz neatkarīgai valstij”, kas tapis Latvijas valsts Simtgades programmas ietvaros.

Krājumā apkopotas 10 apjomīgas Latvijas vēsturnieku un sociālo zinātņu esejas par publiskās varas un Latvijas teritorijā dzīvojošo cilvēku attiecībām dažādos vēstures posmos, kas sekmējušas latviešu nācijas un Latvijas valstiskuma idejas tapšanu laikā no 17. līdz 20. gadsimtam.

***

Eiropas lietu eksperti viesojas Latvijas skolās

Arī šogad visā Latvijā notiek jau par tradīciju kļuvusi akcija “Atpakaļ uz skolu / Atpakaļ uz universitāti”. Tās laikā vairāk nekā 120 Eiropas lietu eksperti viesojas izglītības iestādēs Rīgā, Liepājā, Rēzeknē, Kuldīgā, Cēsīs, Jelgavā un 60 citās apdzīvotās vietās. Dažādu nozaru profesionāļi iepazīstina jauniešus ar savu darbu, pieredzi un stāsta par aktuālītēm Eiropā. Akcijas kulminācija notiek nedēļā no 7. līdz 10. maijam, kad tiek svinēta Eiropas diena. Šogad skolās notika vairāk nekā 80 ekspertu un jauniešu tikšanās. 10. maijā vizītē uz Ilguciema vidusskolu devās arī Eiropas Komisijas priekšsēža vietnieks Valdis Dombrovskis.

***

Vāc parakstus par lidostas Rīga pārdēvēšanu

Sabiedrības iniciatīvu portālā *Manabalss.lv* sāka parakstu vākšanu par Starptautiskās lidostas Rīga pārdēvēšanu aviokonstruktora Kārļa Irbīša vārdā. Kā iniciatīvas pārstāvis norādīts Jānis Adijāns.

Viņš uzskata, ka lidosta ir valsts vizītkarte, turklāt lidostu nosaukumos daudzas valstis un pilsētas jau iekļāvušas savu izcilo cilvēku vārdus. Piemēram, Varšavā tas ir Frederiks Šopēns, Prāgā – Vāclavs Havelis, Liverpūlē – Džons Lenons, Parīzē – Šarls de Gollis.

SPILGTS CITĀTS

Kā vērtējama Raimonda Vējoņa darbība Valsts prezidenta amatā?

Raimondam Vējonim par darbu Valsts prezidenta amatā desmit ballu sistēmā liktu drošu septiņnieku, kas nozīmē “labi”. Šajos četros gados viņš varbūt neizpelnījās visaugstāko novērtējumu, bet vienlaikus Latvijas tēlu sluktāku nepadarīja. Šie četri gadi pagājuši bez augstiem sasniegumiem, par ko varētu teikt, ka Vējoņa veikums spilgti ieies vēsturē. Protams, Valsts prezidenta darbošanās ietekmējušas arī problēmas ar veselību un atlabšana pēc sirds operācijas.

Tomēr vienlaikus jāatceras, ka prezidenta funkcijas Latvijā nav tās plašākās – prezidents galvenokārt ir reprezentatīva figūra. Šajā kontekstā retais nepiekrītis, ka Vējonis nekad nav bijis labs orators. (...)

Valsts prezidenta kancelejas mājaslapā lasāmajā paziņojumā par Vējoņa nekandidēšanu uz otro termiņu pieminēti viņa panākumi valsts drošības stiprināšanā, sāktās reformas, Latvijas iesaistīšanās Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijā (OECD), virzīšanās uz izglītību latviešu valodā, tomēr šajos jautājumos viņa paša nopelni ir stipri minimāli. Lēmums par iestāšanos OECD ir kolektīvs, un prezidentam izšķirošas lomas tajā nav. Savukārt – vai, pieminot “veiksmīgās reformas”, viņš domājis nodokļu reformu un uzskata to par sasniegumu, lai arī daudzi uzņēmēji to sauc par neizdevušos? Prezidentūras beigu posmā viņš parakstīja likumprojektu par pāreju uz izglītību latviešu valodā, un arī to pieskaitījis saviem panākumiem, lai gan jautājumā par skološanos latviešu valodā galvenās figūras tomēr bija iepriekšējais izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Šadurskis (JV) un Nacionālā apvienība VL-TB/LNNK.

Runājot par Vējoņa darbību ārvalstīs, man ir jautājums, vai viņam šajos četros gados ārvalstu vizītēs ir izdevies virzīt vai īstenot kādus diplomātiska rakstura uzdevumus, par ko publiski nekas nav zināms. Visticamāk, to mēs uzzināsim no viņa memoriāliem, ja Vējoņa kungs tādus rakstīs. Vizīšu nebija maz, un diplomātiskajā druvā viņš ir bijis relatīvi aktīvs. Vējonis ir uzturējis baltiešu solidaritātes latīņu. (...)

Man gan arī te ir jautājums, ko, piemēram, deva viņa nesenā vizīte Igaunijā, kāds bija tās sausais atlikums?

Ojārs Skudra,
politologs, LU Sociālo zinātņu fakultātes asociētais profesors
(No *SestDiena*, š. g. 11. maijā)

***

Izvērtē Latvijas 15 gadus Eiropas Savienībā

Eiropas Komisija šogad eirozonas ekonomikas izaugsmi plāno zemāku. To skaidro ar lielvaru – Ķīnas un ASV – tirdzniecības karu, kas mazina Ķīnas ekonomisko izaugsmi. Tas ietekmē visu pasauli, arī Eiropu, jo tā ekonomiski cieši sadarbojas. Savukārt Latvijas ekonomikas izaugsmes prognozi šim gadam Eiropas Komisija ir saglabājusi 3,1% apmērā, kas ir augstāka nekā Lietuvā un Igaunijā. Ekonomikas un izaugsmes jautājumu skāra arī starptautiskajā konferencē “Piecpadsmit no simts”, kur atskatījās uz Latvijas 15 gadiem Eiropas Savienībā (ES). Konferencē Rīgas pili piedalījās arī valsts augstākās amatpersonas un izvērtēja Eiropas Savienības lielākos izaicinājumus – migrāciju, sabiedrības novecošanos, klimata pārmaiņas, arī lēno ekonomikas izaugsmi, kā arī vērtēja Latvijas iespējas un pienākumus Eiropas Savienībā. Latvijai ir jāveic dažādas reformas, mājasdarbi, lai tā varētu konkurēt Eiropas Savienības līmenī.

***

Latvijā viesojas Gruzijas prezidente Salome Zurabišvili

14. maijā vizītē Latvijā ieradās Gruzijas prezidente Salome Zurabišvili. Augstā viesņa tikās ar Valsts prezidentu Raimonda Vējoni, nolika ziedus pie Brīvības pieminekļa, apmeklēja Okupācijas muzeju.

Gruzijas prezidente Salome Zurabišvili // Foto: Mikhail Japari-dze/TASS/Scanpix

Gruzijā 2018. gada, 28. novembrī, notikušajā prezidenta vēlēšanu otrajā kārtā uzvarēja valdošās partijas atbalstītā kandidāte, bijusī ārlietu ministre Salome Zurabišvili. Viņa kļuva par pirmo sievieti Gruzijas prezidenta amatā, tā paziņoja centrālā vēlēšanu komisija.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

“Latvija vienmēr ir bijusi un būs Gruzijas atbalstītājs un draugs tās ceļā uz Eiropas Savienību un NATO. Apliecinām arī Latvijas nemainīgo atbalstu Gruzijas suverenitātei un teritoriālai nedalāmībai,” sarunās ar Gruzijas prezidentu uzsvēra Raimonds Vējonis.

***

Valsts prezidenta krēslam trīs kandidāti

Saeimas Prezidijs 9. maijā nolēma, ka Valsts prezidenta vēlēšanas notiks 29. maijā, un līdz šim savu gatavību kandidēt tajās pauduši trīs pretendenti – koalīcijas virzītais Eiropas Savienības tiesas tiesnesis Egīls Levits, *Zaļo* un Zemnieku savienības (ZZS) virzītais tiesībsargs Juris Jansons un dažu KPV LV iekšējās opozīcijas deputātu atbalstītais parlamentārietis Didzis Šmits (KPV LV).

Atbalstu Levita kandidāturai, kas jau pieteikta oficiāli, ir paudusi nacionālā apvienība *Visu Latvijai/Tēvzemei un brīvībai/LNNK*, Jaunā konservatīvā partija un partiju apvienība *Attīstībai/Par!*, kuŗām kopā ir 41 balss. Levitu plāno atbalstīt arī *Jaunā Vienotība*, kuŗu Saeimā pārstāv astoņi deputāti. No partijas *KPV LV* pagaidām atbalstu Levita kandidāturai ir pauduši vairāki deputāti – Artuss Kaimiņš, Ramona Petraviča, Aldis Blumbergs, Jānis Vitenbergs, Aivars Geidāns, kā arī Ivars Puga. Līdz ar to, ja Saeimas deputāti balsos kā solījuši, tad Levits varētu saņemt vismaz 55 deputātu balsis, ar kuŗām būtu gana kļūšanai par valsts pirmo personu.

***

Valsts prezidenta amatam virza tiesībsargu Juri Jansonu

Zaļo un Zemnieku savienību (ZZS) veidojošās Latvijas Zemnieku savienības valde nolēmusi Valsts prezidenta amatam virzīt tiesībsarga Jura Jansona kandidāturā, informēja LZS un ZZS valdes priekšsēdis Armands Krauze.

Juris Jansons

Jansons ir piekritis kandidēt uz valsts augstākās amatpersonas posteni, pastāstīja Krauze. Par viņa kandidāturā ir notikušas konsultācijas ar apvienību veidojošajiem politiskajiem spēkiem, un paredzams, ka viņš būs ZZS virzīts kandidāts, norādīja politiķis. Sava lēmuma šajā jautājumā vēl būs jāpieņem apvienībā esošajai Latvijas Zaļajai partijai.

***

Administratīvi teritoriālā reforma

Administratīvi teritoriālās reformas (ATR) gala versijā plānotais pašvaldību skaits var nedaudz mainīties, pēc koalīcijas sadarbības sanāksmes žurnālistiem pavēstīja vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Juris Pūce (AP).

Pūce skaidroja, ka 14. maijā valdības sēdē, skatot informatīvo ziņojumu par ATR, tiks izpildīts Saeimas lēmums par piedāvājuma sagatavošanu. Ministrs prognozēja, ka, visdrīzāk, notiks vislielākā sabiedriskā apspriešana Latvijas vēsturē ar vairāk nekā 100 diskusijām. Paredzēts, ka viedokļu apkopošanai strādās zvanu centrs, kā arī būs iespēja paust savus komentārus internetā. Ministru prezidents Krišjānis Kariņš (JV) norādīja, ka pašreizējais variants un piedāvātie kritēriji ir vēl diskutējami un ka gala variantu par teritoriālo sadalījumu būtu jāpieņem septembrī. Vaicāts, vai tas nozīmē, ka novadu skaits reformas gala variantā varētu būt lielāks, Pūce arī atbildēja, ka pašreizējais piedāvājums nav gala variants. Ministrs pilnībā pieļauj, ka visdrīzāk būs korekcijas, bet galīgais novadu skaits varētu būt ap pašlaik piedāvāto skaitu. Tas, vai pašvaldību skaits būs 34, 40 vai 42, taps skaidrs, pārrunājot nianšes par novadu iedzīvotājiem, skaidroja politiķis.

***

Ušakovs pret Pūci

Nils Ušakovs (*Saskaņa*), apstrīdot vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra Jura Pūces (*Attīstībai/Par!*) rīkojumu par Ušakova atstādināšanu no Rīgas domes priekšsēža amata, lūdzis tiesai arī izvērtēt iespējamu Pūces interešu konfliktu un pilnvaru ļaunprātīgu izmantošanu.

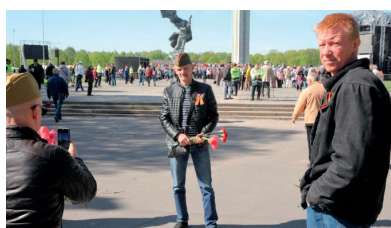

Nils Ušakovs (pirmais no labās) ar saviem advokātiem

Komentējot Pūces rīkojumu, Ušakovs norādīja uz “rupjiem procedūras pārkāpumiem”. Viņš atkārtoti uzsvēra, ka lēmums esot bijis politisks: “Visa rīcība pakļauta tikai un vienīgi politiskiem motīviem.” Viņš arī sacīja, ka tā ir “reklāmas kampaņa, kas vainagojās ar lēmumu par manu atstādināšanu”.

***

Uzvaras parkā atzīmē 9. maiju

9. maijā ar vairākiem pasākumiem Uzvaras parkā Rīgā tika atzīmēts 9. maijs, kas ir datums, kad bijušajā Padomju Savienībā atzīmēja Uzvaras dienu pār nacistisko Vāciju. Tradicionāli daudzu krievvalodīgo vidū šī diena tiek atzīmēta arī Latvijā un ik gadu

Uzvaras parkā norisinās pasākumi, kas pulcē lielu skaitu interesentu, vienlaikus izpelnoties arī daļu sabiedrības kritikas.

No rīta vairāki simti cilvēku ar partijas *Saskaņa* vadību priekšgalā jau nolika ziedus Uzvaras parkā. Ceremoniju no malas vērojis arī kāds vīrietis, kuŗam bija plakāts ar aicinājumu “kaunēties svinēt okupāciju”.

***

Saeima piemin Krimas tatāru deportācijas 75. gadadienu

Saeima 9. maijā pieņēma paziņojumu par Krimas tatāru deportācijas 75. gadadienas pieminēšanu un atbalstu Krimas prettiesiskās aneksijas neatzišanas politikai, atzīstot, ka 1944. gadā veiktā deportācija bija genocīds pret Krimas tatāru tautu, aģentūru LETA informēja Saeimas Preses dienestā. Paziņojumā uzsvērts, ka vēstures avotu kopums norāda uz padomju varas mērķtiecīgi īstenotu genocīdu pret daudzām Padomju Savienībā un tās okupētajās teritorijās dzīvojošajām tautām un etniskajām grupām, tostarp pret Krimas tatāriem kā etnisku grupu, lai iznīcinātu tās kultūras un sociālo mantojumu, tautas vēsturisko piederību Krimas pussalas teritorijai un īstenotu Krimas tatāru izspiešanu no dzimtenes. Saeima paziņojumā arī atgādina, ka Krievija pirms pieciem gadiem prettiesiski anektēja Krimu un nosoda Krievijas turpināto apspiešanas un vardarbības politiku pret Krimas tatāriem okupētās Krimas teritorijā.

***

Telavivā notiek Eurovizijas dziesmu konkurss

14. maijā Telavivā, Izraēlā, sākas 64. starptautiskais Eurovizijas dziesmu konkurss. Tās 10 valstis, kas būs ieguvušas vislielāko punktu skaitu skatītāju un starptautiskās žūrijas kopvērtējumā, kvalificēsies dalībai finālā, kas notiks 18. maijā.

Latviju konkursā pārstāv grupa *Carousel* ar dziesmu *That Night*. Dziesma stāsta par spilgtu izteiles lidojumu. Tā impulss ir doma, kas nedod mieru un ielaužas galvā, radot nekontrolētu, neierobežotu un emocionālu ceļojumu laikā un telpā. Mūsu dziedātāji konkurēs ar Armēniju, Īriju, Moldovu, Šveici, Rumāniju, Dāniju, Zviedriju, Austriju, Chorvātiju, Maltu, Lietuvu, Krieviju, Albāniju, Norvēģiju, Nīderlandi, Ziemeļmaķedoniju un Azerbaidžānu.

***

Klajā nākusi Gundegas Repšes simtgades “Skiču burtnīca”

Atvēršanas svētkus piedzīvoja apgāde *Dienas Grāmata* izdotā Gundegas Repšes “Skiču burtnīca”. Autore grāmatas žanram devusi apzīmējumu “dokumentālā esejs-

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

KANADA. Latvijas premjēra biedrs, aizsardzības ministrs Artis Pabriks uzturējās darba vizītē Kanādā, lai pārrunātu valsts sadarbību aizsardzības jomā, īpaši aktualitātes par NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupu Latvijā, kā arī reģionālās drošības izaicinājumus.

Pabriks tikās ar Kanadas aizsardzības ministru Hardžitu Sadžānu un vairākām citām Kanadas aizsardzības nozares augstākajām amatpersonām, kā arī Kanadas parlamenta Pārstāvju palātas Nacionālās aizsardzības komitejas vadību un Pārstāvju palātas spīkeri Džefu Rīģenu. Vizītes laikā Pabriks godināja kaŗavīrus un nolika vainagu Nacionālajā kaŗa memoriālā pie Nezināmā kaŗeivja kapa. Aizsardzības ministrs piedalījās arī Kanadas nacionālās Holokausta piemiņas dienas sarīkojumos Kanadas Kaŗa muzejā kopā ar Kanadas premjēru Džastinu Trudo, Kanadas valdības ministriem, deputātiem, ārvalstu diplomātiem un Kanadas ebrēju kopienas pārstāvjiem. Ministrs apmeklēja Latvijas vēstniecību Otavā un tikās ar Latvijas vēstnieku Kārlī Eichenbaumu un aizsardzības atašeju pulkvedi Agri Ozoliņu.

• Kanādā vizītē bija ieradies Latvijas Republikas Saeimas Ārlietu komisijas priekšsēdis Richards Kols. Vizītes laikā Richards Kols godināja kaŗavīrus, piedalījās arī Kanadas nacionālās Holokausta piemiņas dienas sarīkojumos Kanadas Kaŗa muzejā kopā ar Latvijas ministru prezidenta biedru, aizsardzības ministru Dr. Arti Pabriku.

SPĀNIJA. 9. maijā Latvijas vēstniece Spānijas Karalistē Argita Daudze piedalījās Eiropas un Iberoamerikas akadēmijas rīkotajā svinīgajā sarīkojumā par godu Eiropas dienai un Kāŗļa V Eiropas balvas pasniegšanai. Akadēmija atrodas Justes klosterī Ekstremadūrā, kas plaši zināms kā vieta, kur savas dzīves pēdējos gadus pavadīja imperators Kāŗlis Piektais. Šogad pirmo reizi balvu saņēma Eiropas Padomes projekts “Eiropas Kultūras maršruti”. Latvijā šim projektam pievienojās šogad, bet caur Latviju jau iet divu citu Eiropas Padomes projektu maršruti – Hanzas un Jūgendstila maršruts.

POLIJA. Svinot Latvijas Simtgadi un simto gadadienu kopš Polijas neatkarības atjaunošanas, 9. maijā Polijas Senāta telpās tika svinīgi atklāta izstāde “Tik tālu, bet tomēr tik tuvu: Latvija un Polija. Vairāk kā 100 gadus kopīga vēsture”. Izstāde tapusi, sadarbojoties Latvijas vēstniecībai Polijā, Polijas vēstniecībai Latvijā, Valsts Arheoloģijas muzejam Varšavā, Latvijas Nacionālajam vēstures muzejam, Viļakas novada muzejam, Viļakas un Šķilbēnu katoļu draudzēm, Viļakas pašvaldībai un Polijas Senātam. Izstādē apskatāms Latvijas, īpaši Latgales, un Polijas kopīgais kultūras mantojums: arheoloģiskie priekšmeti, vēsturiskie dokumenti un fotografijas. Izstādē uzsvērts, ka Latvijas un Polijas draudzīgo divpusējo attiecību pamatā ir kopīgs vēsturiskais mantojums, poļu tautai ir bijusi būtiska loma Latgales kultūras attīstībā.

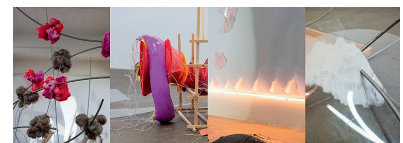

tika”, bet lasītājs tajā saskatīs rakstnieces dienasgrāmatu, kuŗas ieraksti, izjūtu un vērojumu apraksti tapuši Latvijas valsts Simtgades gadā.

Pati rakstniece uzskata – rakstīšana ir tīri ar garīgo saistīts process. Dienasgrāmatās no 2017. līdz 2018. gada 18. novembrim viņa fiksejusi izjūtas un novērojumus, kas apkopoti izdevumā “Skiču burtnīca. Simts”.

***

Latvijas paviljons 58. Venēcijas mākslas biennālē

Venēcijas biennāles 58. starptautiskajā mākslas izstādē Latviju

pārstāv māksliniece Daiga Grantiņa kopā ar kuratoru komandu, Ingu Lāci un Valentīnu Klimušausku, ar paviljonu “Saules Suns”, kas tika atklāts 10. maijā.

Savā mākslinieciskajā praksē Daiga Grantiņa izmanto gan sintētiskus, gan organiskus ikdienā sastopamus materiālus, atklājot to fiziskās un nemateriālās īpašības un bieži vien apvēršot un pārvarot to tradicionālo lietojumu robežas, procesā atklājot skulpturālas telpas. Par izstādes “Saules Suns” vadmotīviem kalpo gaismas un vienlaicības temas, kas instalācijā atsedz ainavu ar vairākiem centriem, veidotu ap vairākām saulēm, vairākiem gaismas avotiem, kuru stari savā ceļā šķērso dažādus materiālus un formas.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

Telavivas laikrakstā *Ha'aretz* publicēta plaša reportāža, kuŗas autors Gideons Levi kopā ar vairākiem citiem Izraēlas žurnālistiem bija devies uz Vāciju, kur netālu no Nirnbergas aprīlī notika manevri, pareizāk – mācības, kuŗas piedalījās 5000 kuŗavīru no Latvijas un septiņām citām NATO dalībvalstīm, taču pirmoreiz viņu skaitā bija arī 300 Izraēlas armijas kuŗavīru – elites vienības "Sarkanās beretes" (*paratroopers*) izlūku bataljons. Un kaut gan Izraēla nav NATO dalībvalsts, kad kādam no Izraēlas

kontingenta kuŗavīriem jautāja, vai viņam nav šaubu par to, ko viņš te, Vācēmē, dara, atbilde bija nepārprotama: "Nē, es ticu, ka šis ceļš ir pareizais."

Reportāžas autors norāda, ka šajās mācībās jeb kuŗa spēlē runa ir par ienaidnieku, kuŗš atvairāms, "un katrs zina, kas ir šis ienaidnieks."

Un man kā rīdziniekam, kuŗš mīt Izraēlā, ir prieks par to, ka šajās mācībās, kuŗu mērķis ir atvairīt visiem zināmu ienaidnieku, kopā ar bataljonu no manas dzimtenes Latvijas piedalās arī

mūsu bruņoto spēku izlases vienības vīri.

Šis NATO mācības notiek mežainā Bavārijas apvidū, milzu poligonā (163 kvadrātkilometru), kas saucas *Joint Multinational Readiness Center*, ko pārvalda Vācijā izvietoto ASV bruņoto spēku stābs.

Šo manevru, var teikt, mugurkauls ir Vācijas armijas – bundesvēra 21. bruņu (*armored*) brigāde, un, ņemot vērā, ka pirms 75 gadiem šajā Bavārijas nostūrī bija hitlerisko holokausta organizētāju galvenais "perēklis", sadarbība starp bundesvēra kuŗavīriem

un IDF (Izraēlas armijas) ļaudīm bija cieša, pat priekšzīmīga.

Interesanti, ka mācību dalībniekiem rikoja ekskursiju uz tuvējo Nirnbergu, kur savā laikā tika rīkoti grandiozie Hitlera partijas saieti un pēc tam darbojās starptautiskais Nirnbergas tribunāls, kur tiesāja nacistiskos kuŗa noziedzniekus.

Izraēlas kuŗavīru dalība šādā ekskursijā, dabiski, vedina uz skumjām pārdomām, bet komunikācija ar bundesvēra *kamerādiem* notiek pēc nerakstīta likuma jeb norunas: par vēsturi – ni ni...

Mācību dalībnieki no NATO dalībvalstīm atzinīgi izteicās par Izraēlas kuŗavīriem, kuŗiem visiem zināmu apstākļu dēļ ir vēra ņemama kaujas pieredze. Pozitīvas ir atsauksmes par viņu aprikojumu, kas atbilst visstingrākām prasībām.

Noslēgumā gribētos citēt to, ko teica Izraēlas izlūku bataljona kareivis Alons Hindi: "Ar tādu armiju kā mūsējā un kopā ar sabiedrotajiem mēs būtu varējuši novērst holokaustu".

Bez pārdomām par vēsturi laikam tomēr neiztik.

KĀRLIS STREIPS

Pagājušajā nedēļā Latvijas Saeima nolēma, ka Valsts prezidenta vēlēšanas šogad būs trešdien, 29. maijā. Opozīcijas deputāti centās kollēgas pārliecināt, ka labāk būtu tās rīkot nedēļu vēlāk, lai būtu vairāk laika iepazīties ar kandidātiem, taču vairākums palika pie sava.

Iemesla kavēties patiesībā nav nemaz. Tajā pašā dienā, kad parlaments sprieda par vēlēšanu dienu, valdošā koalīcija pavisam oficiāli augstajam amatam izvirzīja pašreizējo Eiropas tiesas tiesnesi Egilu Levitu. Koalīcijai Saeimā ir 60 balsis, par deviņām vairāk nekā tā 51, kas vajadzīga, lai ievēlētu prezidentu. Tiesa, koalīcijā arī ir visai jucekliģā partija KPV LV, četri no kuŗas pārstāvjiem arī Valsts prezidenta jautājumā ir izvēlējušies iet paši savu ceļu. No šī tandēma, iespējams, uz amatu tiks izvirzīts cilvēks vārdā Didzis Šmits. Viņš par Saeimas deputātu pirmoreiz kļuva tikai pērnajās vēlēšanās, ko par īpaši lielu politisku pieredzi uzskatīt nevar. Pirms iesaistīties politikā, Šmita kungs bija rūpnieks un Latvijas Zivrupnieku savienības prezidents. Viņš arī reizi nedēļā piedalījās raidījumā "Nacionālo interešu klubs" telekanālā *RīgaTV24*, kur man, savukārt, ir tas gods piecas reizes nedēļā vadīt raidījumu "Vēlais ar Streipu." No abiem iepriekšējiem amatiem, un it īpaši no raidījuma vadīšanas, Šmita kungam bija jāatsakās, kad viņš kļuva par politisku kandidātu.

Latvijas Zaļo un zemnieku savienība (ZZS), savukārt, prezidenta amatam ir izvirzījusi pašreizējo Latvijas tiesībsargu Juri Jansonu. Lasītāji, iespējams, atcerēsies, ka arī pašreizējais Valsts prezidents Raimonds Vējonis (kā arī viņa priekštecis Andris Bērziņš) nācis no "zaļo zemnieku" apvienības. Šoreiz gan nekas visticamāk nesanāks, jo ZZS pašreizējā Saeimā ir tikai 11 man-

dātu, turklāt partija ir opozīcijā. Parlamenta lielākā (mūžseni lielākā) opozīcijas partija *Saskaņa* jau pirms 12. Saeimas vēlēšanām paziņoja, ka tā par savu kandidātu Valsts prezidenta amatam izvirzīs baptistu bīskapu Pēteri Sproģi. Pēc visai smagām diskusijām sabiedrībā un medijos par temu "garīdznieks un politika" pats bīskaps no šī goda atteicās. Nu *Saskaņa* ir paziņojusi, ka tā nevienu citu neizvirzīs, bet pirms lemt, vai balsot par citas partijas izvirzīto kandidātu, tā pārbaudīs, vai šis cits atbilst tādiem pašiem "morāles" standartiem kā minētais garīdznieks. Visticamāk, tā visus pārējos kandidātus, lai arī kas viņi būtu, izbrāķēs, turklāt tieši *Saskaņa* ar savu chronisko nespēju pat atzīt Latvijas okupācijas faktu nav isti tā, kuŗai būtu tiesības runāt par morāli. Vienādi vai otrādi, arī no *Saskaņas* 22 deputātiem 29. maijā nekas nebūs atkarīgs. Tiesa, šī būs pirmā reize, kad Saeimas "gudrās galvas" Valsts prezidentu vēlē atklāti. Pirms četriem gadiem, kad tikai piektajā piegājienā pie amata tika R. Vējonis, vēlēšanas bija aizklātas, un pēc tam izcēlās dažādas baumas, ka ceturtajā kārtā izšķirošas viņam varējušas būt tieši balsis no *Saskaņas*, vēl jo vairāk tāpēc, ka jau toreiz otrs kandidāts bija Egils Levits. Tā kā deputāti balsoja slepus, neviens nevar zināt, kā katrs no viņiem nobalsoja. Šoreiz tas tā nebūs. Katra deputāta balsojums būs kā uz delnas redzams, un tas nozīmē (ja vien nenotiks kāds ārkārtas pavērsiens), ka nākamais Latvijas Republikas Valsts prezidents būs neviens cits kā Levita kungs.

Rīgā dzimušais Egils Levits, būdams 17 gadus vecs, no Padomju savienības emigrēja pagājušā gadsimta 70. gados kopā ar savu ģimeni. Eiropā ieguva labu izglītību kādu laiku mācījās arī Minsteres latviešu ģimnāzijā.

Kad pienāca laiks PSRS sabrukumam, bija gatavs nākt Latvijai palīgā, iesaistoties Atmodas procesos un it īpaši – likumdošanas veidošanā atjaunotajā Latvijas valstī.

Levits ir arī Satversmes preambulas autors. Dzird runājam, ka pārāk ilgi Egils Levits ir dzīvojis ārzemēs, varbūt nezina pietiekami par Latvijas aktualitātēm? Uz to viņš pats allaž ir atbildējis, ka, arī Luksemburgā dzīvojot, viņš visu laiku turējis pirkstu uz dzimtenes pulsa. Katrā gadījumā viņš prezidentūrā ienāks ar nesalīdzināmi plašāku politisku pieredzi nekā daži labs, kuŗš augstajā amatā ir ievēlēts laikā kopš valsts neatkarības atjaunošanas.

Par Raimonda Vējoņa četriem gadiem amatā runājot – likumdošanā prezidents ir bijis mēreni aktīvs. Divpadsmit reizes Vējoņa kungs ir izbrāķējis kādu Saeimā

pieņemtu likumu un to nosūtījis atpakaļ vēlreizējai apspriešanai. Pats viņš nācis ar 12 likumdošanas iniciatīvām, tajā skaitā divreiz ar domu par Latvijas pilsonības automatisku piešķiršanu jaundzimušajiem arī tad, ja vecāki ir nepilsoņi. Pērn Saeima tam pateica **nē**. Šogad 13. Saeimā atbildīgā komisija jau ir pateikusi **jā** un, iespējams, tāpat darīs pilnais parlaments. Nepārprotami šis sasaukums ir zināmā mērā liberālāks nekā iepriekšējais. Jautājums par pilsonību gan ir cita komentāra temats. Starptautiski Raimonds Vējonis savos četros gados ir bijis visnotaļ aktīvs. Lasītāji Amerikā droši vien atceras viņa viesošanos pie pašreizējā Baltā nama saimnieka, it īpaši mūsu prezidenta visai neveiklo stomišanos, kad Donalds Tramps viņu iepēši aicināja izvēlēties žurnālistu, kuŗš uzdos nākamo jautāju-

mu. Kopumā ņemot jāteic, ka Vējoņa kungs šajos četros gados nav neko īpaši spīdošu panācis, bet nekādus podus arī viņš nav gāzis. Paldies viņam par darbu!

Taču komentāra nobeigumā pāris vārdu par Eiropas Parlamenta vēlēšanām sestdien, 25. maijā. Mans ieteikums – balsojot izvēlieties cilvēkus, kuŗi jau pieredzējuši eksperti un daudz ko paveikuši. Šis nav tas gadījums, kad eksperimentēt ar kaut ko jaunu. Jaunajam EP sasaukumam būs jāatrisina daudz būtisku jautājumu, tajā skaitā un it īpaši par Eiropas Savienības jauno budžeta ietvaru. Tur, lieki teikt, Latvijai ir ļoti konkrētas intereses, un tāpēc nūdien būs prāta darbs uz Eiropas Parlamentu nosūtīt pieredzējušus cilvēkus, kuŗus Briseļē jau pazīst un kuŗi pazīst Eiropas lietu "drēbi".

DRĪZ JAU BŪS

LETA
nacionālā informācijas aģentūra

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502

marketing@leta.lv

+371 – 672 225 09

www.leta.lv

MANA LATVIJA

No Sandras Kalnietes uzrunas Amerikas latviešu apvienības kongresā 2019. gada 4. maijā Denverā

Šodien, 4. maijā, latvieši visā pasaulē svin Latvijas valsts neatkarības atjaunošanas svētkus, ko Latvijā un svešumā bijām spiesti gaidīt piecdesmit gadus. Tikko esam krāšņi nosvinējuši Latvijas Simtgadi, taču ir skaudri apzināties, ka no mūsu valsts pastāvēšanas 100 gadiem tikai puse patiešām ir piederējusi mums. (..)

Ir sācies mūsu valsts 101. gads, Latvijas varonības gads. Iepriekšējā gadsimtā sveši kaņķi un svešas varas atkal un atkal daudziem cilvēkiem atņēma dzīvību vai salauza dzīvi, kāda tā būtu varējusi būt. Tā cita, kuņķā iesvieda, bija nežēlīga, bet daļai – arī necilvēcīgu ciešanu pilna. Un tomēr, daudzi ne tikai izdzīvoja, bet prasīgi izmantoja katru mazāko iespēju, lai izrautos no citu lemtās bedres. Tā bija ikdienas varonība. Tie ir nepadošanās stāsti, kas atkal un atkal jāstāsta, lai tie iedvesmo mūsu bērnus un bērnbērnus. Mēs neesam bāreņu un sevis žēlotāju tauta! Mēs esam sīksti izdzīvotāji – čakli, strādīgi un gudri. Un par mūsu tautas dziļākās būtības saglabāšanu un nodošanu tālāk vislielākā pateicība pienākas mūsu vecākiem un vecvecākiem. Lai kur arī dzīve viņus būtu aizvedusi – Vācijā, ASV, Sibīrijā vai atstājusi Padomju Latvijā –, viņi sargāja un kopa savos bērnos latvietību.

(..) Es sevi uzskatu par īpaši laimīgu cilvēku, jo liktenis man vairākkārt ļāvis piedzīvot un piedalīties izšķirīgu vēstures pagriezīnu veidošanā. Lai arī es biju lemta nebrīvei, taču vēsture to izkārtēja citādi. Četrdesmit gadus pēc atgriešanās no Sibīrijas man bija tā laime būt starp Latvijas Tautas frontes vadītājiem un strādāt valsts neatkarības atjaunošanai. Balansējot uz naža asmens, Tautas fronte izdarīja neiespējamo – parlamentārā ceļā, saskaņā ar Padomijas vēlēšanu likumu un svešam kaņķspēkam piedaloties vēlēšanās, ieguva 2/3 Augstākās Padomes mandātu, kas bija nepieciešami, lai pieņemtu Deklarāciju par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu. Tā bija laimīgākā diena manā mūžā!

Ārlietu ministrijā es ienācu kopā ar LTF valdības ārlietu ministru Jāni Jurkānu, un šai LPSR Ārlietu ministrijai nebija nekā kopīga ar īstas valsts īstu ārlietu ministriju. Mūsu uzdevums bija tādu radīt un panākt neatkarības starptautisko atzīšanu *de facto*.

Taču gluži kā 1918. gadā pagāja vairāki gadi, līdz Latvija tika atzīta starptautiski, tā arī pēc 4. maija Deklarācijas pat tās 54 valstis, kas nebija atzinušas Baltijas valstu aneksiju un inkorporāciju Padomijā, vilcinājās. Mums bija jāiespiež Baltijas jautājums starptautiskajā darba kārtībā, kuņķā dominēja atbrūnošanās un Vācijas apvienošanas jautājums. Lielākā daļa Rietumu politiķu Baltijas valstu neatkarības centienus uztvēra kā draudu līdzsvarotajai bipolaritātei pasaules

Foto ir no priekšmanifestācijas Daugavmalā pēc Neatkarības deklarācijas pieņemšanas 1990. gada 4. maijā. Man fonā ir redzams nostiepts lina audekls. Ar to LTF aizklāja Ļeņina profilu, kas rotāja oficiālo tribīni. Tas ir labākais apliecinājums cik trausla bija tikko atjaunotā neatkarība

kārtībai. Zīmīgi, ka pēc 1991. gada asiņainā janvāra prezidents Bušs esot teicis: “Es nevēlos, lai cilvēki pēc divdesmit vai četrdesmit gadiem atskatās un saka: Lūk, kur viss aizgāja greizi. Lūk, kur progress apstājās.”¹ Klausoties rietumnieku brīdinājumus nesteigties, aizdomas, ka baltieši kārtējo reizi var kļūt par sīknaudu lielvalstu interešu spēlē, tikai pastiprinājās.

Cik labi, ka pirms divdesmit deviņiem gadiem mēs neklausījām šos “labvēļus”! Jo mēs ticējām sev un Latvijas, Lietuvas un Igaunijas nākotnei! Tagad varam ar lepnumu teikt: “Pirms trīsdesmit gadiem trīs Baltijas sprīdīši paklupināja padomju Milzi Lutausi un padomju ļaunuma impērija sabruka!”

Līdz ar neatkarības atgūšanu sākās Latvijas atgriešanās ceļš Eiropā, ar to saprotot gan iestāšanos Eiropas Savienībā, gan NATO. Tas bija milzīgs process, kuņķā līdzdarbojāmies mēs visi, kā skudras pa krikumiņam vien,

pa smilts graudiņam būvējot šo Latvijas sasniegumu. Vēlos sirsnīgi pateikties ALA biedriem par lielo lobiju darbu, ko jūs veicāt, atkal un atkal pierādot ASV administrācijai, valsts sekretāram un Prezidenta padomniekiem, ka Latvijas vieta ir NATO. Tolaik man bija uzticēts pienākums būt Latvijas vēstniecei un strādāt tuvu epicentram, kuņķā pēc Dzelzs priekš kara krišanas Rietumeiropas ietekmīgākie politiķi sprieda, kādai būt jaunajai, apvienotajai Eiropai. Citiem vārdiem, kur būs ES un NATO nākamās robežas. Vai tai būt aiz Polijas vai aiz Baltijas valstīm? Tas, ka ES austrumu robeža tika novilkta aiz Baltijas valstīm ir liels Latvijas, Igaunijas un Lietuvas politiķu un diplomātu nopelns.

Sējumu sējumus var sarakstīt par tām aizkulišu spēlēm, kuru rezultātā Latvijai “caur adatas aci” izdevās sasniegt mērķi un 2004. gadā pievienoties NATO un ES. Man bija tas gods kā ārlietu ministrei piedalīties NATO

Zīmīgi, ka pēc 1991. gada asiņainā janvāra prezidents Bušs esot teicis: “Es nevēlos, lai cilvēki pēc divdesmit vai četrdesmit gadiem atskatās un saka: Lūk, kur viss aizgāja greizi. Lūk, kur progress apstājās.”¹ Klausoties rietumnieku brīdinājumus nesteigties, aizdomas, ka baltieši kārtējo reizi var kļūt par sīknaudu lielvalstu interešu spēlē, tikai pastiprinājās. Cik labi, ka pirms divdesmit deviņiem gadiem mēs neklausījām šos “labvēļus”! Jo mēs ticējām sev un Latvijas, Lietuvas un Igaunijas nākotnei!

Prāgas paplašināšanās samitā un Atēnās parakstīt Latvijas Republikas pievienošanās līgumu Eiropas Savienībai. Ar šiem parakstiem simboliski noslēdzās Latvijas un mana atgriešanās Eiropā. Kad skatījos, kā pie NATO un ES mītnes uzvijās sarkanbaltsarkanais karogs, tad es zināju, ka mūsu tautai ir beidzies Otrais pasaules kaņķs. (..)

Šogad svinam 15 gadus kopš esam NATO un ES. Eiropas Parlamenta darba pienākumu dēļ daudzkārt esmu apmeklējusi Ukrainu, Gruziju, Moldovu, Armēniju un Baltkrieviju. Daudzkārt nācies būt arī Rietumbalkānu valstīs. Sabrūkot Dzelzs priekškarom, mēs bijām uz vienas starta līnijas. Šodien Latvija ir aizgājusi tālu priekšā, un tas palīdz saprast, kāda būtu varējusi būt

normatīvos aktus ir viena lieta, bet tos ieviest – pavisam cita.

Lai arī statistiski Latvijas izaugsmes rādītāji ir tik ļabi kā nekad agrāk, taču šī izaugsme neatspoguļo patieso tautas labklājības līmeni, jo bagātība arvien vairāk koncentrējas nelielas sabiedrības grupas rokās. Savukārt nabadzībai pakļauta arvien lielāka sabiedrības daļa. Sabiedrība ir nogurusi no skandāliem, nevēlēšanās, korupcijas un šķietamas vai īstas nesodāmības. Cilvēkiem, kas godīgi dara savu darbu un audzina bērnus no savas pieticīgās algas, tas nav saprotams. Viņi alkst pārmaiņas, kas atjaunotu ticību taisnīgumam un valstij. To pārlicināši atspoguļoja 13. Saeimas vēlēšanu rezultāti – vēlētajai Saeimā ir ievēlējuši vairāk nekā pusi jau-

Mēs neesam bāreņu un sevis žēlotāju tauta! Mēs esam sīksti izdzīvotāji – čakli, strādīgi un gudri. Un par mūsu tautas dziļākās būtības saglabāšanu un nodošanu tālāk vislielākā pateicība pienākas mūsu vecākiem un vecvecākiem. Lai kur arī dzīve viņus būtu aizvedusi – Vācijā, ASV, Sibīrijā, vai atstājusi Padomju Latvijā –, viņi sargāja un kopa savos bērnos latvietību.

mūsu valsts, ja mēs būtu palikuši ES priekškaromā, kā Rietumbalkānu valstis, kam 2003. gadā apsolīja integrāciju Savienībā. Vai arī, ja mēs būtu novērsuši no Eiropas ceļa un neizskaidrojamā prāta aptumsumā būtu iestājušies Krievijas dominētā Neatkarīgo valstu savienībā. Tās konvulsijas un upuri, kas jānes Ukrainas tautai par savu ģeopolitisko svārstīšanos, ir pārlicinātošs apstiprinājums, cik pareiza ir Latvijas izvēle un cik lielu ceļu mūsu valsts ir nogājusi kopš neatkarības atjaunošanas. Par to vēlreiz paldies jāsaka visiem Latvijas prātīgajiem un pacietīgajiem cilvēkiem, kas sakostiem zobiem izturēja integrācijas reformas un 2009. gada ekonomisko krīzi. Šodien Latvijā ir darbs un alga. Mēs gaidām tautiešus atgriežamies. Īpaši tos, kas Latvijas posta gados devās peļņā uz turīgākajām ārvalstīm. (..)

2004. gadam, kad Latvija kļuva ES un NATO dalībvalsts, vajadzēja kļūt par robežšķirtni mūsu valsts un sabiedrības attīstībā, taču tas nekļuva. Izrādījās, ka bez ES institūciju spiediena un uzraudzības mēs nebijām gatavi uzņemties atbildību par savas demokrātijas, godīgas valsts pārvaldes un tiesiskuma kopšanu, jo pieņemt pareizos likumus un

nu deputātu. Tas bija protesta balsojums un skaļi pateikts nē līdzšinējiem politikas pilāriem un tās taisīšanas paņēmieniem.

Pilsoniskās iesaistes trūkums ir Latvijas demokrātijas Ahilleja papēdis, kas atspoguļo ilgstošu vilšanos tiesiskumā. Tiesiskā nihilisma pārvarēšana ir Latvijas sabiedrības nākamās desmitgades uzdevums un es esmu pārlicināta, ka mēs to spēsim. (..)

1862. gadā “Pēterburgas Avīzēs” K. Valdemārs uzsvēra, ka latviešiem vajadzīgas trīs lietas: pirmām kārtām skolas, otrām kārtām skolas un trešām kārtām skolas. Un 160 gadus vēlāk tieši šīs pašas trīs lietas būs latviešu panākumu – vai panikuma – pamatā. Mūsdienā pasaulē konkurētspēja nozīmē zināšanas un izcilību. Padarīt Latvijai par globāli konkurētspējīgu valsti ir mūsu eksistenciāls uzdevums, kas var vienot visu sabiedrību, visas partijas un politiķus. Tā sasniegšanai būtu jāpakārto Latvijas turpmākā attīstība: tautsaimniecība, finanses, zinātne, izglītības sistēma, jāmazina sociālā nevienlīdzība. Citādi modernas rītdienas Latvijas nebūs.

¹Beschloss, Michael R. and Strobe Talbott, pg. 201

Kā un kāpēc Latvijas valsts atbalsta medijus?

Kultūras ministrijas Mediju nodaļas vadītāja Aiga Grišāne intervijā Ligitai Kovtunai

Kādi ir jūsu vadītās nodaļas darbības galvenie virzieni?

Pirmām kārtām darbs pie likumu un to rēgulējuma izstrādes attiecībā uz mediju vidi Latvijā, dažādu, gluži praktisku iniciatīvu iedzīvināšana, lai medijus stiprinātu. Tas attiecas gan uz vietējiem, gan diasporas medijiem. Otrs virziens ir darbs ar sabiedrību – kopā ar Izglītības ministriju un tās iestādēm, kā arī ar nevalsts organizācijām veicināt un spēcīnāt medijpratību. Šis modernais, aktuālais jēdziens savukārt ietver divus virzienus – pētniecisko un izglītojošo, kur galvenais akcents ir darbs ar bērniem un pusaudžiem. Tā 2017. gadā veikto pētījumu rezultāti rāda, ka 40% jauniešu dalās ar informāciju internetā, to nepārbaudot, un tikai 40% iedzīvotāju apgalvo, ka prot atšķirt uzticamu informāciju no tendenciozas un safabricētas. Gandrīz piektā daļa (19%) aptaujāto Latvijas jauniešu atzinusi, ka vairāk nekā piecas stundas pavadā *YouTube*. Tas ir skaidrs signāls, ka valstī nopietni jāstrādā gan ar drukātās preses, gan digitālās platformas saturu, padarot to saturiski nozīmīgu un pievilcīgu. Un tas ir liels izaicinājums – ņemot vērā, ka katra paaudze izmanto medijus citādi, un katra mediju lietotāju grupa ir jāuzrunā viņiem atbilstīgā veidā.

Pētījumi parāda arī to, ka lietotāju vidū notiek satura fragmentācija, proti, vairs nav tā, ka cilvēks lasa, klausās vai skatās visu pēc kārtas – viņš no kopējā ziņu klāsta izraugās to, kas interesē. Piemēram, ziņas par hokeja jaunumiem pēta visos viņam pieejamos un interesējošajos medijos.

Ņemot vērā visai ierobežoto mediju tirgu Latvijā, bez valsts atbalsta droši vien nav iespējama augstākās raudzes satura veidošana pat lielākajos medijos, kur nu vēl reģionālajos un diasporas.

Un valsts ir paredzējusi finanču līdzekļus šī “augstas raudzes” jeb sabiedriski nozīmīga satura veidošanā, ko piešķir konkursu kārtā. Arī jūsu vadītie mediji – *Laiks un Brīvā Latvija* ir saņēmuši finansiālo atbalstu caur Sabiedrības integrācijas fondu (SIF), kas naudas līdzekļu izlietojumu administrē. Es uzsvēru – naudas izlietojumu, ko savukārt stingri uzrauga Valsts kontrole un Finanču ministrija. Par konkursa projektā paredzētā satura atbilstību konkursa kritērijiem lemj SIF Padome un konkursa komisija, kuŗas sastāvā ir neatkarīgi eksperti, kas dara visu iespējamo, lai izslēgtu kādas ietekmes iespēju. Šie eksperti neiejaucas saturā un īstenībā pasargā medijus no iejaukšanās.

Mūsu lasītāji ir paiduši neizpratni par SIF logo jeb “rāmīšiem”, kas parādījušies pie publikācijām un kuŗos teikts: “Šī publikācija sagatavota ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālo atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.” Ir pat izskanējušas bažas, vai tas nav pasūtījuma vai reklām-

Aiga Grišāne: “Žurnālistiem šodien ir īpaši jāpievēršas pasaules pieredzes izzināšanai. Bet galvenais – žurnālists ir un paliek vārtsargs, kas sargā dezinformācijas vārtus. Mūsdienās tam ir vislielākā nozīme.”

Izmantošu iespēju ar pilnu atbildību pateikt – tas nekādā ziņā nav ne pasūtījuma, ne cenzēts teksts, ne reklāmraksts – tas ir apliecinājums tam, ka valsts ir sapratusi nepieciešamību atbalstīt sabiedriski nozīmīga satura publikāciju un to izdarījusi.* Un valsts finanču uzraudzības iestādēm ir jāgūst apliecinājums, ka publikācija ir tikusi sagatavota un tirāzēta. Vēl piebilde, ka SIF Padomē un konkursa komisijā nav no profesionālo žurnālistu un mediju organizāciju pārstāvju, ne arī cilvēku, kam varētu būt interešu konflikts. Turklāt ne SIF Padome, ne konkursa komisija nav “slēgts process” valsts pārvaldes ietvaros – ikviena organizācija vai ar mediju darbību saistīts vai ieinteresēts indivīds var sūtīt savus ieteikumus, kandidātūras.

Vai citur Eiropā ir līdzīga mediju atbalsta sistēma?

Interesanti, ka vislielāko valsts atbalstu medijiem sniedz Ziemeļvalstis, kas vienmēr lepojušās ar augstiem vārda brīvības standartiem. Īstenībā visās Eiropas valstīs visdažādākajos veidos tiek no valsts atbalstīti privātie mediji. Piemēram, Francijā šis atbalsts ir ļoti nozīmīga apmēra. Mediju tirgus šodien nekur nefunkcionē tā, lai patstāvīgi nopelnītu, turklāt vēl investīcijām

satura kvalitātē, dizainā utt. Visiem ir jāmeklē veidi, kā palīdzēt pastāvēt. Šai sakarā jāmin divi galvenie veidi: netiešais atbalsts, kas paredz pazeminātu nodokļu likmi, abonētās preses piegādes kompensācijas u. c., un tiešais atbalsts, kas notiek caur mediju atbalsta fondiem. Arī šo pieredzi mēs esam pētījuši. Lietuvā, piemēram, ir līdzīga sistēma un atbalsta apjoms kā mums, tāpēc pieredzē apmaināties.

Runājot par drukātās preses un digitālo mediju vidi, vai tomēr, samazinoties drukātās preses tirgum, pabērna lomā nenonāk žurnālistikas “zelta fonds”, kas saistās ar pētniecisko un analītisko žurnālistiku, diskusijām, debati, kas, grozi kā gribi, arī prasa visvairāk finansiālā ieguldījuma?

Pirmām kārtām arī digitālajā vidē ir jānotur augsti žurnālistikas standarti, žurnālistu atbildības līmenim ir jābūt augstam. No otras puses, medijiem jābūt gataviem, ka daļa sabiedrības negribēs ilgi kavēties pie drukāta teksta, bet vēlēties informāciju iegūt pēc iespējas ātri, arī atraktīvi, jā, pat humoršovu veidā, kur nopietnas lietas tiek pasniegtas un skaidrotas ar zināmu vieglumu. To es sauktu par satura pielāgošanu. Tē atkal jāatgriežas pie medijpratības – ir liela nozīme tam,

kā mēs pratīsim mediju lietošanai sagatavot un piesaistīt jauno paaudzi, kuŗai ir citi paradumi, un kā spēsim caur mediju vidi rosināt viņu pilsonisko aktivitāti.

Protams, pētnieciskā žurnālistika saistās ar lielu laiku, darba un profesionālītātes ieguldījumu, kas attiecīgi maksā. Tieši šai nozarei arī novirzīta nozīmīga finanču daļa. Bet, piemēram, *Re: Baltica* jau ieguvusi arī starptautisku finansējumu un ir ceļā uz ārpusvalsts robežu sadarbības programmām.

Kāda, jūsuprāt, ir žurnālistikas kvalitāte Latvijas un diasporas medijos?

Vienmēr jāvēlas pēc iespējas augstāka kvalitāte, tāpēc mūsu Pamatnostādnes paredzēti arī izglītības aspekti. Mediju vadītāji – darba devēji diemžēl nav īsti apmierināti, bet tā ir arī viņu atbildība – nepieciešams vairāk sadarbības, nepietiek tikai ar to, ka žurnālists ir ieguvis pamatzināšanas. Katram medijam – avīzei, TV, radio u. c. ir sava specifika, ko var iegūt, tikai praktiski strādājot. Savukārt žurnālistiem šodien ir īpaši jāpievēršas pasaules pieredzes izzināšanai. Bet galvenais – žurnālists ir un paliek vārtsargs, kas sargā dezinformācijas vārtus. Mūsdienās tam ir vislielākā nozīme. Ir jāprot strādāt ar datiem, ir jāapgūst informācijas ieguves ceļi un veidi, jābūt augstai vispārējai izglītībai. Tas arī notiek – sekmīgi darbojas Baltijas mediju izcilības centrs ar starptautisku finansējumu.

Vai pati ticat drukāto mediju nākotnei?

Pilnīgi noteikti ticu un arī tos lasu! Nerēdzu iemesla, lai drukāta formāta avīze, žurnāls, grāmata izzustu, tiem tomēr ir sava īpaša “garša”. Cita lieta – ir jādomā, kā tos padarīt “lasāmākus”, ņemot vērā mūsdienu lasītāju dažādos lasīšanas paradumus.

* Ar valsts atbalstu laikā no 2018. gada 1. augusta līdz 2019. gada 1. februārim laikrakstos *Laiks un Brīvā Latvija* publicēti

Šī publikācija sagatavota ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālo atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

Sabiedrības integrācijas fonds

55 materiāli projekta “Latvijas valsts piederības pamatu stiprināšana diasporas laikrakstos” ietvaros. Bez iepriekš ar augšminēto atzīmi jeb “rāmīti” atzīmētajām publikācijām arī:

Svēts mantojums paliek Latvijā, nr. 3, 2019. g.

Mūsu *Laikam* šogad – 70!, nr. 2, 2019. g.

Ligita Kovtuna. Sākas barikāžu atceres laiks, nr. 2, 2019. g.

Sallija Benfelde. “Čekas maiss” un preses brīvības nīcināšana jeb Gada nogale bez pārsteigumiem, nr. 1, 2019. g.

Sallija Benfelde. Svētki un politika, nr. 48

Ligita Kovtuna. Ziemassvētku saruna par vienkāršām un svarīgām lietām, nr. 48

Ligita Kovtuna. Latvija ir mana dvēseliskā māja, nr. 47

Rīgā pogo Imanta Ramiņa “Lakstīgala”, nr. 47

Ligita Kovtuna. Latvijas Simtgades svinības Luksemburgā, nr. 45

Diasporas eksperti palīdz Latvijai, nr. 45

Sallija Benfelde. Kā taps Latvijas otrās Simtgades pirmā valdība?, nr. 44

Ligita Kovtuna. Saules mūžu Latvijai!, nr. 44

Sallija Benfelde. Diasporas likums – saliedējošs un iekļaujošs, nr. 42

Sallija Benfelde. Mums ir vajadzīga saprāta elite, nr. 41

Ligita Kovtuna. Latviju viņš sauc par savu sapņu zemi, nr. 41

Ligita Kovtuna. Vai un kāpēc varas partijām jāturpina darbs?, nr. 36

VISAS LATVIJĀ IZNĀKUŠĀS GRĀMATAS
VARAT IEGĀDĀTIES PIE
LIELĀKĀ GRĀMATU TIRGOTĀJA

“LATVIJAS GRĀMATA”

SIA “L. Grāmata”

Rīga, Elijas iela 17, LV-1050

Tāl. +371 67223294

Tālrunis +371 67227248

E-pasts: lgramata@lgramata.lv

RAKSTIET, ZVANIET, UN GRĀMATAS JUMS
PIESŪTĪS PA PASTU

“Mēs cīnāmies pret tradīciju – neievērot likumu”

Ventspils domes deputāts, Eiropas Parlamenta deputāta kandidāts no Jaunās Vienotības saraksta
Ģirts Valdis Kristovskis intervijā **Sallijai Benfeldei**

Ģirts Valdis Kristovskis bija Latvijas Tautas frontes biedrs un viens no 138 Augstākās Padomes deputātiem, kurš 1990. gada 4. maijā balsoja par Latvijas Neatkarības atjaunošanas deklarāciju. No 1991. līdz 1993. gadam bija Latvijas Zemessardzes stāba priekšnieks. Bijis 5., 6., 7. un 8. Saeimas deputāts, iekšlietu, aizsardzības ministrs. 2004. gadā tika ievēlēts Eiropas Parlamentā. Viens no partijas “Pilsoniskā savienība” dibinātājiem 2008. gadā, 2009. gadā kļuva par “Pilsoniskās savienības” valdes priekšsēdi un tika ievēlēts Rīgas domē. 2010. gadā Kristovskis kļuva par partijas *Vienotība* valdes priekšsēdi, tika ievēlēts 10. Saeimā, vēlāk – ārlietu ministrs.

Īpaši plašu atzinību viņš ieguva, būdams aizsardzības ministrs (1998-2004), kuŗa vadībā Latvijas aizsardzības sistēma tika sagatavota un uzņemta NATO. Kristovska komandā tolaik bija daudz pazīstamu Rietumu latviešu izcelsmes militārpersonu un daudzi citi no tā sauktās “Vašingtonas grupas”. Šo vīru devumu un uzticību Latvijai Ģirts Valdis Kristovskis vērtē kā īpaši nozīmīgu un izcilu. Pēc Latvijas uzņemšanas NATO Kristovskis 2004. gadā tika ievēlēts Eiropas Parlamentā, kur bijis tā vēsturē pirmās komūnismā un fašisma noziegumus vienlaikus nosodošās rezolūcijas “Eiropas nākotne 60 gadus pēc Otrā pasaules kara” iniciators un pamatteksta autors. Kristovskis vadīja deputātu grupu “Vienota Eiropa, vienota vēsture”, bija Baltijas jūras stratēģijas viens no septiņiem autoriem.

2017. gadā ievēlēts Ventspils domē no apvienotā Nacionālās apvienības, *Vienotības* un Latvijas Reģionu apvienības saraksta kā šī saraksta līderis.

Ventspils domē ir 13 deputāti – deviņi ir ievēlēti no Aivara Lemberga partijas “Latvijai un Ventspilij”, bet četri deputāti ir opozīcijā...

Mēs esam tikai četri cilvēki, bet esam spēcīga opozīcija, kāda nekad Ventspilī nav bijusi. Te arī cīnāmies par likumu ievērošanu, par taisnīgu un tiesisku pašvaldību, kas strādā nevis kādas šauras ieinteresētu personu grupas vai smagos noziegumos apsūdzētas personas interesēs, bet visu ventspilnieku labā.

Ko nozīmē strādāt opozīcijā Ventspilī? Vai tas vispār ir iespējams?

Tas nav ne viegli, ne vienkārši, jo domes darbs ir organizēts tā, lai mums nebūtu nekādu iespēju kaut ko ietekmēt vai reāli piedalīties lēmumu pieņemšanā. Nule tikāmies ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) ministru Juri Pūci un, liekas, panācām viņa sapratni, ka situācija Ventspilī ir nepieņemama. Esam vērsušies pie premjera Krišjāņa Kariņa un gribam pievērst sabiedrības uzmanību tam, ka Ventspils dome turpina ignorēt jebkādas norādes par likuma pārkāpumiem. Esam

ieguldījuši milzīgu darbu, lai augstākās tiesu instances atzītu, ka likums, visticamāk, ir pārkāpts un ka administratīvajai tiesai tas ir jāizskata. Dome, protams, neliekas ne zinīs un turpina darīt visu, lai mūs izolētu un neļautu strādāt. Diemžēl Ventspilī kopš padomju laikiem varu ir sagrābis Aivara Lemberga autoritārais, prettiesiskais režīms.

Par tiesībām pilnvērtīgi veikt savus deputāta pienākumus opozīcijā Ventspilī cīnās no ievēšanas dienas 2017. gadā. Vai tad iepriekšējās valdības ministrs Kaspars Gerhards (NA) neko nedarīja, lai likums Ventspils domē tiktu ievērots?

Jā, ministrs tiešām ļāva Lembergam, kuŗš ir deputāts un domes priekšsēdis, bet kuŗam aizliegts vadīt Ventspils domi, rīkoties pēc savas patikas. Formāli, protams, domi it kā vada Lemberga pirmais vietnieks, patiesībā viss notiek, kā vienmēr noticis. Ar nožēlu jāteic, ka Kaspars Gerhards vienreiz apmeklēja Ventspili, un mēs, opozīcija, lūdzām iespēju ar viņu tikties, bet viņš neatrada laiku. Esam ministrijai rakstījuši ļoti daudz iesniegumu, norādot uz konkrētiem pārkāpumiem un arī uz to, ko par pārkāpumiem paudusi Augstākā tiesa. Ne ministrijas juristi, ne ministrs neizrādīja ne mazāko gribu kaut ko darīt, aizstāvēt labu pārvaldību vai atklātību domes darbā. Atbildes, jāteic, bija vienkārši šausmīgas, nostāja bija aptuveni tāda – mēs jau saprotam, ka ir pārkāpumi, mēs saprotam, ka tas ir nepareizi un prettiesiski, bet, ziniet, Ventspilī ir tādas tradīcijas, tāpēc mēs neko nevaram darīt.

Ministrija atzina, ka Ventspils “tradīcija” ir neievērot likumus un ka šo “tradīciju” nevajag lauzt? Nopietni? Tas nav melnais humors?

Jā, tieši tā, tas nebija nekāds humors. Lasot tādas vēstules, mati cālās stāvus.

Parasti domēs darbojas komisijas un komitejas, kuŗas lemj visus jautājumus un kuŗas strādā deputāti. Kā tas notiek Ventspilī?

Likums precīzi pasaka, ka ir jābūt komitejām, kuŗas deputātiem jābūt proporcionāli pārstāvētiem, un var būt arī komisijas, dažādas padomes un darba grupas, kuŗas var izveidot, ja nepieciešams. Ventspilī ir piecas sešas komisijas un 28 komisijas un padomes. Mēs, mazākuma deputāti, netiekam iekļauti šajās komisijās un padomēs, lai netraucētu. Mēs arī nesapņēmam pilnīgu informāciju. Mums tieši tā arī pasaka, ka komisijās jau viss ir izskatīts, pārrunāts un jautā, kāpēc mēs traucējam darbu? Darba kārtība šajās komitejās ir izveidota tā, ka katram jautājumam, neatkarīgi no tā, vai tas ir piecus miljonus vai piecus simtus eiro vērts jautājums, apspriešanai ir paredzēta pusotra minūte. “Klasiskais” Lemberga jautājums jeb uzbrēciens man – ko jūs traucējat pašvaldības darbiniekiem strādāt, kāpēc jūs viņiem uzbrūkat ar jautājumiem? Komiteju sēdes notiek piektdienās, jo pārējās četras dienas Lembergs ir uz apsūdzēto sola tiesā. Parasti tās notiek piektdienās divpadsmitos vai vienos dienā, un Lembergs aizrāda – darbiniekiem jāiet mājās, viņiem ir bērni, jūs viņus aizturat ar saviem jautājumiem!

Ģirts Valdis Kristovskis: “Ticu, ka Latvija ieiet tiesiskuma un taisnīguma laikmetā, kādu pieteica premjers Krišjānis Kariņš, kādu Latvijā noteikti centīsies izvērst nākamais valsts prezidents. Ticu, ka tas būs Egils Levits!”

Kādus jautājumus risinājat tiesā un kāds tam ir rezultāts?

Pirmais jautājums bija par to, ka Lemberga ietekmē esošais pašvaldības portāls tiek arī apmaksāts no pašvaldības līdzekļiem. Viņš rīkojas ar to kā ar savu personīgo portālu, izplata informāciju, kas pašam patīk, pasniedzot to kā oficiālo informāciju, nodarbojas ar opozīcijas, politisko pretinieku vai citādi domājošo diskreditēšanu. Bieži vien viņa viedoklis ir pat pretvalstisks. Iespēja atsaukt neesošo informāciju, protams, šajā portālā netiek dota, portāls esot domāts svarīgām, oficiālām domes amatpersonām, bet, piemēram, man kā deputātam tādu tiesību nav. Tātad – opozīcijas deputātiem, kuŗi arī ir amatpersonas, netiek dotas iespējas izmantot par nodokļu naudu uzturētu pašvaldības portālu. Vērsos tiesā. Jāpiebilst, ka par pašvaldības naudu tiek uzturēti arī citi plašsaziņas līdzekļi, piemēram, laikraksts *Ventas Bals*

no pašvaldības un no Brīvostas pārvaldes 360 tūkstošus eiro ik gadu. Tā ir klaja konkurences kropļošana plašsaziņas līdzekļu tirgū, turklāt, ņemot vērā, ka *Ventas Bals* par Lembergu un viņa komandu raksta tikai pozitīvi un tikai negatīvi par tiem, kuŗi nav viņa atbalstītāji un domubiedri. Tiesa lēma, ka opozīcija ir trešā daļa no visiem domes deputātiem un arī portālā mums jāatvēr trešā daļa no tā laika.

Un vēl jautājums bija par to, ka mums jābūt iespējai strādāt ar dokumentiem un informāciju, kas nonāk komisijās, kuŗās mēs neesam. Arī komisijās un padomēs darbojas pilsētas iedzīvotāji, kuŗi ir Lemberga, bet ne mūsu, opozīcijas, deputātus ievēlējušie pilsētas iedzīvotāji. Un tas tiek nosaukts par “izcilu tiešās demokrātijas paraugu”!

Tātad – piekļuve pašvaldības resursiem, pieeja informācijai un opozīcijas iekļaušana pilnvērtīgā pašvaldības darbā, ir tie jautājumi, par kuŗiem vērsāmies tiesā, un tiesa iejaucās.

Vai tiesa jau ir notikusi un lēmumi, ka jūsu prasības ir pamatotas?

Tas nav tik vienkārši, kā var likties. Pašvaldības deputāta sūdzības vai vērsanos pret pārvaldības pārkāpumiem līdz šim tiesa vispār neskatīja. Uzstājos kon-

ferencēs, sazinājos ar ekspertiem, jo, manuprāt, tas ir absurds! Rakstīju arī Satversmes tiesai. Satversmes tiesa – gan kādā citas lietas spriedumā – ierakstīja, ka pašvaldību deputātu lietas ir jāskata administratīvajā tiesā. Pēc ilga “riņķa danča”, aizbildinoties, ka “tas ir Ventspils domes politisks lēmums un tiesai tur nav ko darīt”, tomēr gaidām atbildi no administratīvās tiesas. Esmu tiesā iesniedzis arī prasību par goda un cieņas aizskaršanu. Patiesībā visu notiekošo pat ir grūti komentēt – autoritārisms, visautlāutība un nekaunība – tāds ir domes darba stils.

Vai var runāt par “mēness tumšo pusi” – proti, vai jautājumi par opozīcijas deputātu izolēšanu un darba stilu ir tikai daļa no Ventspils domes apstrīdētajiem darbiem? Publiski jau ir izskanējuši fakti par nodokļu naudas vismaz divainu izmantošanu, turklāt runa ir par ļoti lielām naudas summām.

Jā, runa jau nav tikai par to, ka informācija tiek slēpta, vai par to, ka mūs izolē no darba. Pierādījums tam, kāpēc tas tiek darīts, ir Ventspils Attīstības aģentūra. Tā ir biedrība, kuŗā Lembergs jau aptuveni desmit gadus saņem atalgojumu vairāk nekā 100 tūkstošus gadā, kas ir 90% no tās apgrozāmajiem līdzekļiem. Līdzekļus tajā pārskaita Ventspils pašvaldības kapitālsabiedrības. Visistākais interešu konflikts!

Tātad shēma ir vienkārša: nodokļu maksātāju nauda no pašvaldības nonāk kapitālsabiedrībās un no tām biedrībā un no biedrības Lemberga kabatā?

Jā, notiek tieši tā. Nekad neesam saņēmuši ne pārskatu par biedrības darbu, ne par financēm, lai gan esam to prasījuši. Par to esam rakstījuši gan KNAB, gan Valsts kontrolei, bet atsauces nav bijis – droši vien tāpēc, ka kriminālieta jau ir ierosināta. Brīnāmies, kā gan Lembergs ir varējis nopelnīt 7000 eiro lielu pensiju, un lūk, te arī atbilde: gadu desmitiem “pārpumpējot” nodokļu maksātāju naudu savā kabatā.

Latvijas valsts un sabiedrība līdz šim bijusi ļoti pielaidīga un, iespējams, tiešām uzskatījusi, ka “Ventspils tradīciju” nevar mainīt. Ceru, ka jaunā valdība un tagadējais VARAM ministrs tomēr tā neuzskata.

Esam atkārtoti informējuši gan KNAB, gan Valsts kontroli. Tas no mums prasa milzīgu darbu, jo tagad katrai no šīm iestādēm, arī VARAM jāpiestāda neapgājami fakti, kā “saimnieko” Ventspilī! Ticu, ka šīs iestādes, ka valdība spēs apliecināt, ka Latvija ieiet tiesiskuma un taisnīguma laikmetā, kādu pieteica premjers Krišjānis Kariņš, kādu Latvijā noteikti centīsies izvērst nākamais valsts prezidents. Ticu, ka tas būs Egils Levits! Viņu gaidāmā ietekme Latvijas politikā rosina optimismu par mūsu iespējām veidot labāku Latviju!

MŪSU LAIKAM ŠOGAD – 70!

Laiķis

N. 1. Tuesday - November 8th
LATVIAN WEEKLY "LAIKS" (TIME)
Helmars Rudzitis, Publisher.
 Editorial and Business Office
 6643 Bergen Place, Brooklyn 20, N. Y.
 Phone TErrace 6-6382.
Subscription Rates. USA, Canada & elsewhere
 3 months — \$3.00, 6 months — \$6.00, 1 year — \$11.00.
Advertising rates on application.

L A T V I E Š U L A I K R A K S T S A M Ē R I K Ā

Andu kalnos latviešu inženieris palīdz celt aizsprostu

(Turpinājums no nr. 16)

Kur tas pulkstenis šorīt tik savādi zvana: gandrīz kā no otras istabas, bet mums taču ir tikai viena? Savādi – liela, gaiša, dzelteni krāsotu dēļu istaba. Ak tā – esmu taču Andu kalnos, 850 kilometrus no Buenosairesas. Tos nobraucu vakar 12 stundās. Ta- perkauli tādi pasmagi. Prāts gan viegls, jo priekšā divas brīvas nedēļas – pirmais gadskārtējais atva- līnājums Arģentinā! Veselas divas nedēļas nebūs jāšķiro un jāskaita gumijas papēži!

Bija melna tumsa, kad vēl a- varā šeit atbraucām. Pēdējos 50 kilometros tikvien redzējām, kā žilbinoši balti pelēku svītru džipa priekšā un ik uz pāris simts soļiem strauju ceļa likumu. Varbūt tur bija arī aizas, bet tās bija tikpat melnas kā pārējie kalni. Paldies, Dievam! Gandrīz vienlaikus atve- ras divas durvis, un tajās parādās mājastēvs. Inženieris L. un Dr. O. inženiere te dzīvo jau kādu gadu un vada mākslīgā ezera divu aiz- sprostu būves darbus. Ārsts sāku- mā apstiprināts par būves darbos nodarbināto strādnieku un viņu ģimenes locekļu ārstu, bet tagad arī par ārstu-chirurgu visā Sanlui provincē. Abi viņi dzīvo kopā ar ģimenēm, abiem pa diviem bēr- niem un katram sava trīsistabu dzīvojamā māja ar visām ērtībām. Abas mājas zaļos dārzos. Ap ārsta māju pat firziķu koki. Augļi gan šogad visi nosaluši. Pie katras mājas zaļi zāļu laukumi, daudz puķu. Mūsu tautieši būtu uzvarē- tāji, ja te rīkoto dārzu košuma sacensību. Kad inženiera L. mam- ma, baltu lakatiņu ap galvu, ruši- nās pa savu rudzupuķu lauku, tad varētu domāt, ka viņa sev līdzī paņēmusi stūrīti Latvijas. "Tikai posts ar tiem ēzeļiem. Katru nakti laužas dārzā. Pāris reizes tas tiem arī ir izdevies. Dārzs bija "notīrīts" līdz nepazīšanai. Kad nāk gaisma, viņi atceras savus saimniekus un dodas mājās," saikaviestu mīkstajā izloksnē lēni veļas vecāsmātes sū- dzība. Ambulances dārzā ēzeļi kādu nakti "notīrījuši" mizu arī visām papelēm. "Papele ir kalnu dzīvības zīme. Kur papeles, tur zeme dzīvo."

Dziļā aizā burbuļo *Rio Quinto* upīte, tā pati, uz kuņas ceļ aizspro- stu. Bet vēl pāris metru no aizas malas nekās neliecina par upi. Dienas te bezgala vienādas: rīti saulaini, rāmi. Ap pusdienu sāk celties vējiņš. Kā migla no kalnu aizām kāpj blāvi dzeltena dūma- ka. "Tās ir smiltis," saka draugi.

"Tagad jau nekās, bet dažreiz ir gan tā, ka desmit metrus uz priekšu nevar redzēt, tad to sauc par *pampero* – pampas "smilšu vēju". Tai vietā pie upītes, kur veidojas aizsprosti, ir Lielo Andu pie- kāje. Šņākdama drāžas *Rio Quinto*. Un tagad cilvēks to grib satvert. Četrus gadus jau kaļ, spridzina un rokas vēl dziļāk, gravas klints pamatus meklēdami. Straumi viņi tomēr grib savaldīt. Kad uznāk īstais kalnu lietis, pāris stundās strauts pārvēršas krāsošā, auļojo- šā, vairākus metrus dziļā ūdens brāzienā. Ar savu ātrumu un spie- dienu tas izskalo klintis minerā- lus un dārgakmeņu velti neizslē- dzot. Lūk, šo spēku cilvēki grib iesprostot un nodarbināt. Te pūlas ap 1000 strādnieku daudz inže- nieru vadībā. Un viens no šiem inženieriem ir latvietis.

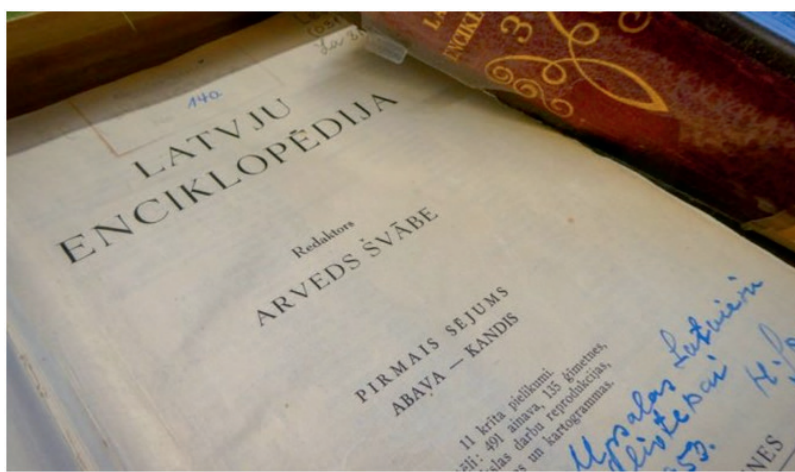
Ūdens nav domāts tikai spēk- stacijai, bet arī apūdeņošanai. Gal- venā ūdens maģistrāle, cauri tu- nelēm un pāri aizām, ies līdz pašai Sanluisai, šīs provinces gal- vaspilsētai (aptuveni 50 km). Pēc trim gadiem, kad tas viss būs ga- tavs, es atbraukšu te atkal. Viss tad šajā pirmatnīgajā apkārtnē droši vien būs tāds pats kā šodien. Pa nogāžu pelnu peleķajām radzēm tāpat lēkās baltas, brūnas un raibas kazas. Gandrīz vai uz kailas klints augs kaktusi un ziedēs blāvi rozā ziediem, tāpat kā šodien. Un kalna galā aiz *Rio Quinto* kraujas aizvien vēl augs žuburainie koki – tāpat kā šodien. *K. Zvirgzdiņš*

***

Trimdinieku dāvana visai tautai

Pabeigts *Latvju Enciklopēdijas* pirmais sējums. Ar 10. grāmatas iznākšanu beidzies prof. Arvēda Svābes rediģētās *Latvju Enciklo- pēdijas* pirmais sējums (Abava- Kandis), kas aptver 960 petities- pieduma lappuses, tekstā fiksēto papildinot un rotājot ar 800 attē- liem, starp tiem 75 kartes un kar- togrammas, 99 mākslas darbu reprodukcijas, 135 ģimietnes, 491 ainava.

Jau pēc pieminētajiem skaitļiem šis lielā darba pirmais sējums izvirzās trimdas grāmatniecības priekšgalā, bet ar savu saturu tas droši liecina, ka *Latvju Enciklopē- dija* neiederās vairs tikai trimdas sašaurinātajās interesēs. Neatkarīgi no tapšanas vietas un apstāk- ļiem, neatkarīgi no tuvākā mēr- ķa – sagādāt nacionālu rokas grā- matu emigrācijā, *Latvju Enciklo- pēdijas* pilnais izdevums trijos sē- jumos būs galvenā dāvana, ko kādreiz trimdinieki pārvedīs mā-

jās palicējiem, nododot visas tau- tas vajadzībām nepieciešamu grā- matniecības kapitāldarbu, jo tas koncentrēti dokumentē visu, kas saistās ar latviešu tautai lemto lik- teni tās ģeopolitiskajā situācijā, tur izvērtētas kļūmes un sasnie- gumi, ko visās nozarēs tautas vēs- tures gaitā uzrādījis latviešu gars. Izdevuma nozīmi jau tagad sāk ievērot arī ārpus latviešu trimdi- nieku saimes: Abonentu sarakstā ierodas cittautu zinātņu iestādes un personas, kam svars Eiropas politikā.

***

Latvieši pasaules plašumos

• P. Tilinga galdniecības uzņē- mums Kanadā saņēmis Kanadas armijas pasūtījumu izgatavot 500 pāru slēpju. Tilings savu uz- ņemumu sāka kādā ogļu fabrikā ar nedaudziem darbarīkiem. Sā- kumā uzņēmuma klienti bija tikai latvieši, bet vēlāk jau arī igauņi un lietuvieši, līdz kamēr tiem piebiedrojās kanadieši.

• Popularitāti austrāliešu glez- notāju aprindās un labas preses atsauksmes guvusi latviešu glez- notāja Ingrida Erna. Vairāki lielie Adelaides laikraksti ievietojuši viņas ģimietni.

• Britu joslā Vācijā atjauno sar- dzu un darbu vienībās 45 gadus vecus, kam nav IRO emigrācijas tiesību, kas no tām atteicies. Priekš- roka neprecētiem.

***

Daugavas Vanagu aktivitāte Bostonā

Pagājušajā sestdienā Bostonā no- tika Daugavas Vanagu apvienības Bostonā atklāšanas vakars un Lat- viešu strēlnieku Ziemsvētku kau- jas atcere, kam nākamajā dienā, 7. janvārī, pievienojās Daugavas Vanagu pirmā pusstunda vietējā radiofonā. Uitona zāle svinīgi de- korēta nacionālās krāsās, ar DV vairogu un staltiem lauru kokiem, ko šim sarīkojumam devis liel-

dārzniecības īpašnieks Pēteris Miezītis. Dekoratīvo ietēru ska- tuvei devuši brāļi Bušmaņi. Lat- vijas un Savienoto Valstu karogu goda sardzē skauti un gaidas tau- tiskos tērpos. Vakara garīgo tiesu atklāj mācītājs Voldemārs Freima- nis, kuŗš tikpat dedzīgiem, cik dzi- ļiem vārdiem cildina veco strēl- nieku varoņu darbus un godina visus tēvijas cīnītājus, kas tāpat kā bibliiskais krūms deg, bet nesadeg. Garīgo aktu noslēdz ar latviešu strēlnieku un Latvijas armijas va- kara jundas koralu: "Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils", ko klātesošie nodzied dziļā pacilātībā.

***

Baltā nama pateicība latviešiem par atbalstu cīņā pret komūnismu

Ziemeļkarolainas latvieši 18. no- vembrā dievkalpojuma kolekti bija nolēmuši nosūtīt presiden- tam Trumenam izlietošanai pret- komūnisma cīņas atbalstam. Mā- cītājs A. Gulbis tagad saņēmis vēs- tuli no ASV finanču ministrijas, kas ziņo, ka Baltais nams Ziemeļ- karolainas latviešu ziedojumu ie- maksājis šim mērķim speciālā kontā, izsakot latviešiem pateicību par cēlo stāju.

***

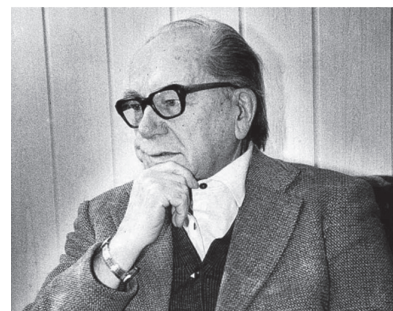
"Dievs, Tava zeme deg!" uzvedumu uzņems skaņulentē

Laika rīkoto "Dievs, Tava zeme deg!" uzvedumu 10. martā Bruklī- nas mūzikas akadēmijas telpās skaņulentē uzņems ASV Ārlietu ministrijas vadītā *Amerikas Balss*. Ir cerības, ka vienu kopiju no šīs skaņulentes savā rīcībā varēs iegūt arī *Laiks*. Tādā gadījumā to varēs atskaņot latviešu organizācijas sa- vos sarīkojumos ASV un varbūt arī citur. Rakstu par „Dievs, Tava zeme deg!” uzvedumu, sniedzot īsu tā rašanās vēsturi, ievietojuši arī lielais Ņujorkas laikraksts *The New York Times*.

***

Eduards Berklavs izraidīts no Latvijas

No labi informēta avota ziņo, ka Viļa Lāča valdības bijušais vice- premjers E. Berklavs izraidīts no Latvijas un noņemts darbā Iekš- krievijā. Eduardu Berklavu atcēla no Ministru padomes vicepriekš- sēža amata, pēc tam apvainojot t. s. "lokālistmā".

Viņš centies Latvijā pirmā vietā ievērot lokālās, tas ir – latviešu intereses, galvenokārt vietējā pa- tēriņa preču sagādē, atstājot "vis- savienības" pasūtījumus vēlākam laikam, tāpat viņa laikā bijusi vē- rojama tendence aizstāt krievu tautības darbiniekus iestādēs ar latviešiem. Pagājušās vasaras Ņ. Chruščova apciemojuma lai- kā Rīgā vietējie krievu partijas funkcionāri sūdzējušies vadonim, ka viņus "latvieši apspiežot un va- jājojot", kam sekojuši steidzīgi pret- soļi, kas skāruši ne tikai Ministru padomi, bet pat vietējās partijas organizācijas un arī komjaunatni. Vēl visai nesenā pagātnē komjau- natnes oficiozā *Padomju Jaunatne* atkārtoti izsmēja atklātības dar- biniekus un ierēdņus, kas neprot latviešu valodu un prasīja, ka tiem, kas vēlas Latvijā strādāt, jāprot abas valodas – "republikāniskā un vissavienības". Tagad arī V. Kal- piņš, kuŗš savā laikā dedzīgi iestā- jās par „pirmspadomju mantoju- ma apgūšanu", nožēlojis savus pār- steidzīgos izteicienus un rakstus.

Ka rusifikācija Latvijā pieņēmu- sies apmēros, liecina arī Rīgas Ra- diofona programma, no kuņas tik- pat kā pazudusi latviešu mūzika, tautasmāksla un pavairojies krie- vu valodā raidīto programmas punktu skaits un apjoms. Vēl pirms pusgada vismaz skaņdarbu repertuārā netrūka lielisku veco latviešu komponistu darbu atska- ņojumu, tagad dominē krievu un citu padomju tautu darbi vai klasiskā mūzika.

E. Berklavs pēc izraidīšanas strādājojt kādu vienkārsu darbu, par ko saņemot 700 rubļu mēnesi, bet tā kā nevarot atrast dzīvokli, esot jādzīvo viesnīcā, kas maksājot 15 rubļu dienā.

Sibīrijas mātes pieminot

Aicinām arī Jūs, cienijamo lasītāj, kļūt par *Likteņdārza* atbalstītāju!
Aicinām piedalīties mūsu pasākumos vai arī ziedot, naudu ieskaitot

Saņēmējs: **Nodibinājums "Kokneses fonds"**

Adrese: Lāčplēša iela 75B, Rīga, LV-1011, Latvija

Reģistrācijas numurs: 40008092535 A/S "SEB Banka"

Kontā: LV10UNLA0050006878844 SWIFT: UNLALV2X
vai starpniekbankās:

Skandinaviska Enskilda Banken AB, Stockholm SWIFT/BIC: ESSE SE SS

The Bank of New York Mellon, New York ABA: 021000018, Konts: 8900106808, SWIFT/BIC: IRVTUS3N

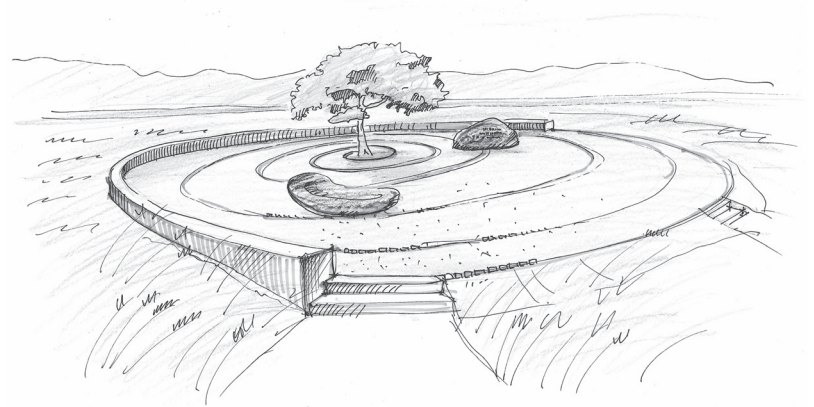
The Toronto-Dominion Bank, Toronto SWIFT/BIC: TDOM CA TT TOR

National Westminster Bank Plc, London Sort code: 60-00-04, SWIFT/BIC: NWBK GB 2L

Skandinaviska Enskilda Banken AB, London Sort code: 40-48-65, SWIFT/BIC: ESSE GB 2L

Vairāk par iespējām pārskatīt Jūsu ziedojumus un citu tuvāku informāciju skat.
Likteņdārza jeb "Kokneses fonda" mājaslapā <http://liktendarzs.lv>

Ar ziedojumu apmaksāts publicitātes projekts

Sadarbībā ar Latvijas Politiski represēto apvienību (PRA) š. g. 10. maijā Likteņdārzā atklāts politiski represēto ģimeņu mātēm veltīts piemiņas ansamblis. Atklāšanā piedalījās "Kokneses fonda" Padomes priekšsēdētāja Sandra Kalniete un Latvijas Politiski represēto apvienības priekšsēdētājs Ivars Kaļķis.

Raksturojot piemiņas ansambļa ideju, apvienības valdes locekle Dagnija Liepiņa saka: "Pieminēklis veltīts mātēm, kuŗas nesavtīgi ziedoja sevi, lai tālajā Sibīrijā sargātu un izglābtu savus bērnus. Ar šīs piemiņas vietas izveidi mēs paužam savu mūžīgo pateicību mātēm, kuŗu gaŗaspēks izsūtījumā bija nesalauzams."

Sandra Kalniete: "Es priecājos, ka Likteņdārzā ir piemiņas vieta Sibīrijas mātēm. Man tā ir ļoti personīga, jo arī mana mammīte un tēvs izdzīvoja, pateicoties manām vecmāmiņām Emīlijai un Mildai. Jutos ļoti pagodināta, ka Politiski represēto apvienības vadība lūdza mani uzrakstīt akmeņi kaļamos pateicības vārdus mūsu mātēm. Tas bija ļoti grūts uzdevums. Kā pāris teikumos ietērt milzīgo mīlestību un pašizliecību, ar kādu mātes nosargāja savus bērnus izsūtījumā? Ilgu laiku man nedevās rokā istie vārdi, līdz kādu dienu notika brī-

nums – tie uzrakstījās it kā paši no sevis: "Māt, Tu man dāvāji dzīvību divreiz. Kad piedzimu un kad nenomiru badā. Tavs Sibīrijas bērns".

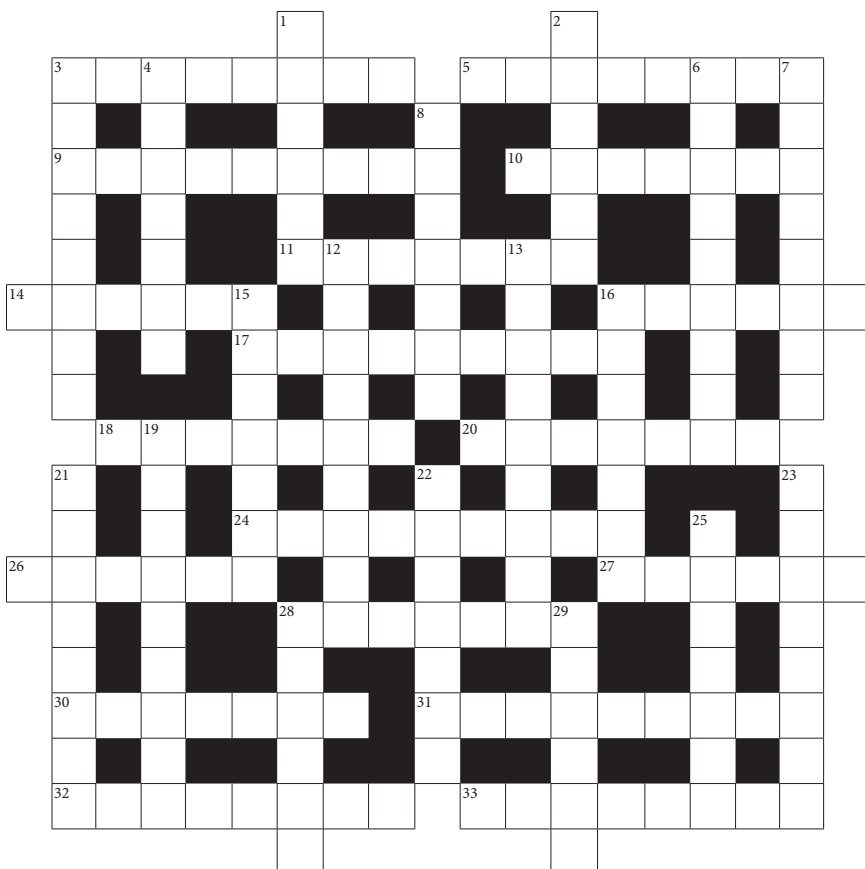
Es esmu dziļi pateicīga saviem vecākiem, jo, kaut arī dzimusi Sibīrijā, es vienmēr esmu zinājusi, kur piederu un kur iederos. Es piederu Latvijai. Es iederos Latvijā un Eiropā. Šī apziņa mani vienmēr ir pildījusi ar milzīgu lepnumu un savīļņojusi līdz asarām. Kopā ar tūkstošu tūkstošiem es esmu dziedājusi Dziesmu svētkos un raudājusi par bezvainas nomocītajiem Sibīrijā un pazemotajiem Vācijas bēgļu nomētnēs. Kopā ar tūkstošu tūkstošiem es esmu atdzimusi cerībai un brīvībai. Kopā ar visu tautu es esmu gavilējusi, atgūstot mūsu valsti. Mūsu Latviju!"

Piemiņas ansamblis tika projektēts un izstrādāts ciešā sadarbībā ar Vides un būvzinātņu fakultātes dekāni un Ainavu arhitektūras un plānošanas katedras profesori Daigu Zigmundi un asociēto profesori Nataliju Ņitavsku. Pateicamies par nozīmīgo, nesavtīgo ieguldījumu Likteņdārzā un Kokneses ainavas atbilstībā jau vairāku gadu gaŗumā!

Agnese Rimicāne

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

3. Tautas kopīgās valodas paveids. 4. Apdzīvota vieta Kocēnu novadā. 6. Izraisīt izbrīnu. 7. Skatoties uzvert. 8. Latviešu dziedātāja (1954). 12. Latviešu aktrise (1858-1936). 13. Francijas imperātoru dinastija. 15. Vietvaldis Senajā Persijā. 16. Pazemes valstības dievs ēģiptiešu mītoloģijā. 19. Latviešu aktieris (1930-1996). 21. Priekšnieks kristīgās baznīcas amatā. 22. Noteikts, stingrs. 23. Praktiķis, kas ārstē zobus. 25. Tiesiskais stāvoklis. 28. Pilsēta Šveices ziemeļos. 29. Tieva, sika.

Krustvārdu mīklas

(Nr. 17) atrisinājums

Līmeniski. 1. Parks. 4. Skara. 6. Vedekla. 7. Vulgāri. 8. Strazds. 10. Aplamības. 13. Krokuss. 15. Alianse. 17. Elara. 19. Kolonāde. 20. Alauksts. 21. Araks. 23. Kazrags. 26. Debates. 29. "Kurzemīte". 30. Anemone. 31. Baseins. 32. Nerimša. 33. Ibēre. 34. Sloka.

Stateniski. 1. Palermo. 2. Svilpis. 3. Keramikā. 4. Sasmaka. 5. Aizpērn. 7. Vēlāk. 9. Sakse. 11. Sutinātas. 12. Liekulība. 14. Rontonda. 16. Skatuve. 17. Efeja. 18. Apašs. 22. Auseklis. 23. Krija. 24. Ziemeļi. 25. Skujene. 26. Dotības. 27. Tiflisa. 28. Skečs.

Līmeniski. 3. Duelis. 5. Bigoniju dzimtas koki. 9. Etiopijas galvaspilsēta. 10. Valsts iestādes rikojums vai atļauja kaut ko izsniegt vai saņemt. 11. G. Flobēra romāns. 14. Stiprinājuma elementi. 16. Vēsturisks gaŗuma mērs Latvijā. 17. Šampinjoni. 18. Angļu dzejnieks (1788-1824). 20. Īerīce, ietaise. 24. Datora izvadierīce. 26. Divdīgļlapju klases

lakstaugi. 27. Katoļu garīdznieka virstērs, ko viņš valkā ārpus dievkalpojuma laika. 28. Baktērija, kas izraisa slimību. 30. Sarežģītu ķīmisku savienojumu iegūšana tieši no elementiem. 31. Indīgs zirneklis. 32. Samazgas. 33. Kallu dzimtas indīgs lakstaugs.

Stateniski. 1. Vēršu apakšdzimtas dzīvnieks. 22. Labojuma ieraksts grāmatvedības grāmatā.

DV Mēnešraksts nr.2 ceļā pie Jums!

Cienījamie *Daugavas Vanagu Mēnešraksta* lasītāji un autori!

Šis *Mēnešraksta* numurs tapa ar neparastu vieglumu un prieku. Jūs brīnīsieties, kāpēc tad nu pēkšņi tā? Tāpēc, ka rakstu pieņāca tik kuplā skaitā, ka pat nepietika vietas kārtējam lasāmvielas turpinājumam – Dr. Jāņa Brūtgāna "Mana Sēlija". Nesatraucieties tie, kas jau "ielasījušies" šai skaistajā un apcerīgajā atmiņu stāstā – nākamajā numurā turpināsim, un to iecerēts izdot arī grāmatā.

Rakstu birums – vesels ducis! – pieņāca no Austrālijas. Izrādās, rosigais Jānis Kārklīšs bija mudinājis savējos rakstīt, pats rādot labu priekšzīmi. Cerams, ka Jāņa paraugs būs iedvesmojošs arī Kanādā, Amerikā, Vācijā, Anglijā un, protams, Latvijā – visur, kur joprojām darbojas *Daugavas Vanagi*.

Domājot par jaunu biedru piesaistīšanu, iesaku izlasīt 84. – 90. lpp. – par *Daugavas Vanagu* rosībām Ročesterā. Ieskatieties arī fotoattēlos – jaunas un ne tik jaunas, bet itin visas – dzīvespriecīgas un dzirkstoši smaidīgas sejas! Jaunie dosies turp, kur pirmām kārtām valda prieks un dzīvīgums.

Aprīnojama ir Austrālijas Vanagu un Vanadžu sarīkojumu daudzveidība. Vanadzes jautrā pulciņā saklāj galdu ar gardām uzkodām – nu, kā tu nenāksi?! Un, skat, jau arī kaut ko vērtīgu padarām visi kopā, un vēl paaicinām klāt jauniešus, lai redz, ka interesanta dzīve nesākas un nebeidzas tikai pie datora.

Ir labi zināt, ka Latvijā ieguldītie līdzekļi nesuši augļus – izskoloti latviešu bērni ar stipendijām Vitolu fondā, zaļo, zeļ un slejas Likteņdārzos... Un labi zināt arī, ka Bērzainē tiekas tautieši, kā to vēlēja Vilis Janums, DV dibinātājs un pirmais priekšnieks: "Dēli, kad Latvija būs brīva, latvieši brauks uz Eiropu un nākšos Bērzainē", un vēl, un vēl.

DV Goda priekšnieks Variants Plūdons atceras trīs nozīmīgus notikumus un trīs karogus. Un vēl arī Konkorda deklarāciju, atgādinot, ka kopš Zēdelgēmas vēsturiskajām dienām aicinājums: "Daugavas Vanagi, sasauksimies!" ir vienojis un ir arī bijis kā atslēga domstarpību un pārpratumu pārvarēšanai.

Sasauksimies arī *Daugavas Vanagu Mēnešraksta* slejās!

Jūsu **Ligita Kovtuna**,
atbildīgā redaktore

ABONEMENTA LIKMES:

Lielbritānijā – GBP 26.00, Zviedrijā – SEK 309.00, Latvijā – EUR 27.00, citur Eiropā – EUR 32.00
Abonējiet DVM, nosūtot abonētāju vārdus, adreses un DVM abonementu samaksas

Anglijā – L. Ceriņš, 141 Boyer Street, Derby DE22 3TG, England.
Tel: 01332 341 287 Latvijā – DV CV pārstāvniecība

Latvijā, Slokas ielā 122, Rīga LV-1067, Latvija. e-pasts: dvcv.p@inbox.lv; tel: +371 26003968; +371 67592238.

Vācijā – Juris Pērkonis, Walter vom Rath Str., 33, 60320 Frankfurt, Germany. Vācijā abonēšanas maksas kārtojamas ar DV Vācijas valdi, *Lettischer Fursorgeverein, Postbank Hanover, Konto No. 81910307, BLZ 250-100-30.*

Zviedrijā – Ilgvars Gūtmanis, Mellanvagen 7, Kallered S428 30, Sweden. e-pasts: ilgvars.gutmanis@gmail.com; tel: 46 31 795 1662.

BRĪVĀ LATVIJA

Jaunākā informācija arī mūsu sociālajos tīklos:

www.facebook.com/brivalatvija
www.twitter.com/briva_latvija

www.brivalatvija.lv

Vēlaties uzzināt
par tautiešiem Lielbritānijā?

www.latviesiem.co.uk

IN MEMORIAM

... Es aizgāju pa gaismas staru...

Esam kopā ar mūsu
Sarmīti Ērenpreiss-Janovskis
viņas lielajās bēdās, meitu
KATRĪNU
Mūžības ceļā pavadot.

Katrīna savā īsajā mūžā paspēja padarīt daudz laba, neprasot un nesagaidot, lai pamanītu, ievērotu un vērtētu. Klusi un pieticīgi viņa bija blakus tiem, kam palīdzība bijusi visvairāk vajadzīga, klusi un nemanāmi viņa aizgāja, atstājot gaišas pēdas. Saldu dusu, mīļā Katrīna! Esi stipra, Sarmīt!

Tavējie *Brīvās Latvijas* redakcijā Rīgā

Sarmīte Ērenpreiss-Janovskis Katrīnas piemiņai

*Pārceļtuve. Prāmis.
Saules rietā,
kad vakars rāmi,
tevi pārceļš šai vietā.*

*Uz prāmja malām taureņi klusi.
Un dažā spēre.
Tu gribi tur, uz to pusi?
Tevi pārvedīs pāri.*

*Pa upi straume plūst,
tek laiki gari.
Varbūt izšķirs mūs –
tevi pārvedīs pāri.*

*Mazs brauciens, īss.
Dzīve skaita līdz trīs.
Un laikam jau atpakaļ
nevedīs.*

Līgatne,
Imants Ziedonis

NEKROPOLE

PERSONU, NOTIKUMU UN KĀPU KULTŪRVĒSTURISKA ENCIKLOPĒDIJA

Aicinām atbalstīt virtuālo enciklopēdiju
Nekropole.info
arī materiāli, veicot mērķa ziedojumus.

Šis ir unikāls projekts, kuŗam nav analoga pasaulē.
Mēs tveram pasaules aizejošo vēsturi, par centrālo asi,
ap kuŗu viss griežas, liekot Latvijū.
Tas varbūt ir ambiciozi, bet – kuŗš gan darīs, ja ne mēs paši?!

www.nekropole.info

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā
Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:
Gertrūdes iela 27
Rīga, LV - 1011
Tālrunis + 371 67326761
Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:
Pirmdien – 9-17
Otrdien – 9-17
Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija: Gertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011 (Darba laiks P,O: 9-17, Pk: 9-13)
Tāl. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis (admin.)
Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick Northants.
NN6 7TJ. Tāl. 01788823438, fakss 01788822441.
Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas; pieņem Rietumu abonementus, izņemot Vācijas un Zviedrijas.

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas digitālo versiju
varat pasūtīnāt tāpat kā līdz šim.

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur *Brīvās Latvijas* mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abonementa>.

Izdrukājot iespējama krāsaina versija.
Tiem *Brīvās Latvijas* lasītājiem, kuŗi tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtīnāt Amerikas latviešu avīzi *Laiks* – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt *Laiku* pa gaisa pastu no ASV.

- par 6 mēn. – EUR 186
- pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Ik gadu dāvanā – *Laika* Mākslas kalendārs!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā: AS SEB banka, kods UNLALV2X, nr.: LV80UNLA0050016243516, ar piezīmi LAIKS un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.

Latviešu organizāciju un **privātie sludinājumi** maksā EUR 6,- par 10 mm augstu vienslejiģā platumā aizņemtu telpu. **Sēru sludinājumi** (10,6 cm x 7 cm) EUR 60,-

Komerčiālie sludinājumi EUR 12 par 1 slejas cm. **Atlaides atkārtotām reklāmām.**

Ar autora vārdu, inīcijām vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt:
Biedrības Laiks-BL kontā – SEB Banka, nr.:LV60UNLA0050018705154, vai, sūtot naudu vai čeku *Brīvās Latvijas* atbalstam mūsu pārstāvei **Sarmītei Janovskis**, Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick, Northants, NN6 7TJ.

SPORTS

SPORTS

SPORTS

PASAULES ČEMPIONĀTS
HOKEJĀTRĪS VĀRTI SEPTIŅĀS
MINŪTĒS UN
DIVAS JUBILEJAS

Latvijas hokeja izlase piedalās pasaules čempionātā Čehijā, Bratislavā. Turnīrā startējošās 16 komandas sadalītas divās grupās, pa astoņām vienībām katrā, kas katrai izlasei apakšgrupas sacensībās garantē septiņas spēles. Pēc viena riņķa grupu spēlēm, kas ilgs līdz 21. maijam, katras apakšgrupas četras labākās komandas ceturtdaļfinālā turpinās cīņu par medaļām, bet turnīra divas vājākās komandas būs spiestas pamest augstāko līgu.

Latvija – Austrija 5:2 (1:0, 0:1, 4:1). Latvijas hokeja izlase pasaules čempionātu sāka ar uzvaru pār Austrijas izlasi (5:2). Lai arī Latvija vērtus ielaida pirmā, pirmajā periodā pieļaujot pozicionālu kļūdu vairākumā, Rūdolfis Balcers ātri panāca neizšķirtu, kam sekoja Latvijas dominances trešajā periodā, iemetot trīs vārtus septiņās mi-

Latvijas – Austrijas spēles aina

nūtēs. Vārtus Latvijas izlases labā guva Rūdolfis Balcers, Lauris Dārziņš, Rodrigo Ābols, Gints Meija un Ronalds Kēniņš.

Šajā spēlē tika atzīmētas divas jubilejas. Ronaldam Kēniņam šī bija 100. spēlē valstsvienībā. Savukārt komandas kapteinis Lauris Dārziņš Latvijas izlases labā guva tās 400. vārtus pasaules čempionātos. Par labāko Latvijas valstsvienības rindās tika nosaukts vārtsargs Kristers Gudļevskis, kurš atvairīja 16 no 18 metieniem, Austrijas vienībā – viens no vārtu guvējiem Mihaēls Rafls.

NEIZMANTOTĀS IESPĒJAS
Latvija – Šveice 1:3 (0:0, 1:1, 0:2).

Latvijas hokeja izlase 2019. gada pasaules čempionāta spēlē Bratislavas grupā zaudēja Šveices valstsvienībai, kas pagājušajā gadā izcīnīja sudraba godalgas. Izredzes uzvarēt spēli, visticamāk, tika palaistas garām trešā perioda pirmajā pusē, kad Latvijas izlasei bija veselas trīs iespējas izmantot pretinieku noraidījumus, taču ripa ceļu vārtos tā arī neatrada. Šveicieši vairākas reizes sekmīgi izglābās no chaosa pilnām situācijām pie Dženoni vārtiem, aizsargiem divas reizes “noslaukot” ripu no vārtsarga laukuma.

Katrā pasaules hokeja čempionātā Starptautiskās Hokeja federācijas (IIHF) preses pārstāvis veido spēka rangū, kurā pie katras komandas tiek pierakstīts arī kāds amizants komentārs. Pēc divām spēļu kārtām Latvijas izlase spēka rangā ierindojas 10. vietā, turklāt Latvijas izlases līdzjutēji nopelnījuši uzslavas par savu aktīvo komandas atbalstīšanu. Latvijas izlase

turnīra ievadā ar 5:2 uzvarēja Austrijas vienību, bet pēc tam ar 1:3 zaudēja pērnā gada vicečempioniem šveiciešiem.

Summējot vārtu guvumus un rezultātīvās iespējas, pēc divām spēļu kārtām turnīrā bija seši spēlētāji, kuri divās spēlēs sakrājuši 5 punktus. Starp šiem hokejistiem ir arī Latvijas izlases uzbrucējs Rūdolfis Balcers.

SACENŠAS BALTIJAS
VALSTU PARLAMENTU
KOMANDAS

Jelgavas sporta halles basketbola laukumā spēkiem mērojās Latvijas, Lietuvas un Igaunijas parlamentārieši, cīnoties par Baltijas Asamblejas ceļojošo kausu. Sarīkojumā dalībniekus uzrunāja BA prezidents Jānis Vucāns un Jelgavas domes priekšsēdis Andris Rāviņš. Latvijas komandu pārstāvēja deputāti Aldis Adamovičs, Uldis Augulis, Mārtiņš Bondars, Aivars Geidāns, Juris Jurašs, Edgars Kucins, Daniels Pavļuts, Sandis Riekstiņš, Viktors Valainis, Jānis Vitenbergs, Jānis Vucāns un Reinis Znotiņš, kā arī ekonomikas ministris Ralfs Nemiro.

Latvijas parlamentāriešu komandas dalībnieki ar izcīnīto kausu // Foto: Ernests Dinka

Latvijas komandas treneris bija Mārtiņš Bondars. Igaņu koman-

dā spēlēja arī Igaunijas premjermministrs Jiri Ratass un Lietuvas – Saulus Skvernelis.

Komandas aizvadīja spēli katrā ar katru, spēlējot divreiz pa desmit minūtēm. Pirmajā spēlē Igaunijas komanda ar rezultātu 31:27 pārspēja Lietuvas komandu, otrajā spēlē – Latvija ar 31:27 uzvarēja Igaunijas komandu, bet noslēdzošajā spēlē mūsu valsts komanda uzvarēja lietuviešus. Rezultāts 38:31. Līdz ar to Latvijas parlamentārieši svinēja uzvaru, pirmo reizi izcīnot turnīra ceļojošo kausu.

BA basketbola turnīrs notiek kopš 2006.gada, un pirmo ceļojošo kausu izcīnīja Lietuvas komanda. Nākamajos turnīros kausus aizceļoja pie Igaunijas parlamentāriešiem. Turnīra mērķis ir popularizēt basketbolu, fiziskās aktivitātes un veselīgu dzīvesveidu.

IZNĀKUSI GRĀMATA PAR
DUKURU ĢIMENI

Ar īpašu prezentācijas sarikojumu tika atzīmēta grāmatas par pasaulē titulētākajiem skeletoniem “Dukuri. Ledus karaļi dzīvē” klajā nākšana. Grāmatas autors ir žurnāla *Sporta Avīze* galvenais redaktors Ingmārs Jurisons.

Dainis Dukurs (no kreisās), grāmatas autors Ingmārs Jurisons, Tomass Dukurs un Martins Dukurs // Foto: LETA

PAZIŅOJUMI

LATVIJA

Piektdien, 17. maijā, plkst. 14 Latvijas Nacionālās Operas beletāžā notiks Rutai Zadziorskai veltīts atceres brīdis (pēc Rutas vēlēšanās tas būs līdzīgs vārda dienas svinībām – ar viņas mīļāko mūziku un dziesmām, kas mīšies ar atmiņām par Rutu).

Visiem, kas vēlas pieminēt Rutu, liels lūgums pēc iespējas ātrāk paziņot par to Dacei Bušai, tel.: +371 28 705 013, e-pasts: dacitebusa@inbox.lv.

Rīgas Evanģēliskās draudzes dievkalpojums svētdien, 26. maijā (bez kafijas galda un svētdienas skolas), 9. jūnijā (ar kafijas galdu un svētdienas skolu). Iesvētes mācība: visi interesenti ir laipni aicināti pieteikties uz draudzes organizēto iesvētes mācību. Pieteikumus, lūdzu, sūtīt uz info@redraudze.lv

ANGLIJA

DIEVKALPOJUMI VIDUSANGLIJAS DRAUDZE, māc. V. Vāvere

Birminghamā, All Saints baznīcā, Kings Heath, B14 7RA, svētdien, 19. maijā, plkst. 14.30 Ģimenes dienas dievkalpojums.

“Straumēnos”, Catthorpe Manor, Lilbourne Road, Catthorpe, Lutterworth, LE17 6DF, svētdien, 26. maijā, plkst. 10 dievkalpojums.

ZIEMEĻANGLIJAS DRAUDZE, māc. D. Vāvere

Bradfordā, Vācu baznīcā (The Ger-

man Protestant Church), 29 Great Horton Rd, Bradford, BD7 1AA, svētdien, 19. maijā, plkst. 11 dievkalpojums.

BEĻĢIJA

Beļģijas latviešu ev. lut. dr. Briseles Zviedru baznīcā, Avenue des Gaulois 35, 1040 Etterbeek (netālu no metro stacijas Merode), svētdien, 19. maijā, plkst. 15 Vasarsvētku laika dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpos mācītājs Rinalds Gulbis un ērģelnieks Ivars Sprinģis. Dievkalpojuma laikā bērni varēs piedalīties svētdienas skoliņas nodarbībā. Pēc dievkalpojuma piedāvājam pakavēties pie kafijas galda baznīcas pirmā stāva zālē.

Piemīņas svētki Lommeles Brāļu kapos svētdien, 2. jūnijā, plkst. 10.30, ierašanās plkst. 10. Svētki kalpos mācītājs Rinalds Gulbis un katoļu priesteris Andris Jerumanis. Pēc svētki: klusuma brīdis kapsētas kriptā, ziedu nolikšana pie kapu kopaņām. Aicina Beļģijas latviešu ev. lut. draudze.

Pēc svētki, sākot no plkst. 13, aicinām apmeklētājus uz pusdienām neformālā un draudzīgā gaisotnē Lommeles restorānā De Groote Hoef. **Lai pieteiktos uz pusdienām un saņemtu sīkaku informāciju**, lūdzam rakstīt uz draudzes e-pasta adresi luteranu@gmail.com līdz 27. maijam.

Lommeles Brāļu kapi atrodas 93 km no Briseles, Beļģijas ziemeļaustrumos. Sadarbībā ar Latvijas Republikas pārstāvniecībām Briselē piedāvājam transporta iespējas – pasažieru vietas

pārstāvniecību minibusos. Pēc svētki: brīža busiņi vedīs pasažierus uz pusdienām Lommelē. **Lai pieteiktos uz vietu busiņā un saņemtu sīkaku informāciju**, lūdzam rakstīt uz draudzes e-pasta adresi luteranu@gmail.com līdz 27. maijai (pirmdienas) vakaram.

VĀCIJA

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, Butjadinger Str. 59, 19. maijā plkst. 11 dievkalpojums ar kristībām. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Vircburgā, Deutschhauskirche, Am Schottenanger 2, sestdien, 25. maijā, plkst. 13.30 paredzēts dievkalpojums. Mācītājs Elmārs E. Rozītis. Sekos kafijas galds draudzes telpās – kā arvien, arī bērni laipni aicināti.

Bekhofas latv. baznīcā (Am Beckhof 44, Bielefeld), 26. maijā plkst. 14.30 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma kafijas galds draudzes namā.

Minsterē, LCM, Salzmannstr. 152, 48159 Münster, 26. maijā plkst. 10.30 dievkalpojums. Kalpos prāvests Klāvs Bērziņš. Paraleli dievkalpojumam būs svētdienas skoliņa. Pēc dievkalpojuma būs iespēja kopā parunāties pie kafijas un līdzatnestiem našķiem. Visi mīļi gaidīti!

Ludvigshāfenā, Svētā Ludvika baznīcā, Sankt Ludwig, Bismarck un Wredestrasse krustojumā, Trīsvienības svētdienā 16. jūnijā plkst. 15 paredzēts dievkalpojums. Kalpos mācītājs Ro-

lands Eimanis pirmo reizi kā draudzes mācītājs, kopā ar diakoni Rasmu Gundegu Ievīņu. Pēc dievkalpojuma sabiedriskā pēcpusdiena ar azaidu groziņu veidā draudzes telpās. Visi laipni lūgti!

Frankfurtē pie Mainas, Emmaus draudzes baznīcā, Alt-Eschersheim 22, Frankfurt-Eschersheim dievkalpojums, 29. septembrī un 8. decembrī plkst. 14. Dievkalpojums vadīs mācītājs Rolands Eimanis. Pēc dievkalpojuma – kopīgs kafijas un tējas galds Draudzes namā. Informācija par dievkalpojumiem atrodama arī Frankfurtes latviešu biedrības mājaslapā: <http://frankfurteslatviesi.lv/dievkalpojumi>.

ZVIEDRIJA

GĒTEBORGAS ev. lut. draudzes Ģimenes dienas dievkalpojums svētdien, 26. maijā, plkst. 14 Hāgas baznīcā (Haga kyrka, Haga Kyrkogata, Gēteborgā). Dievkalpojumu vadīs mācītājs Normunds Kamergrauzis, pie ērģelēm Peter Wāgsjō. Dievkalpojumu kuplinās Intas Gribonikas mūzikālais priekšnesums. Pēc dievkalpojuma sadraudzība Hāgas draudzes telpās (Haga Östergata 30). Visi sirsnīgi gaidīti!

ESKILSTŪNAS un **VESTEROSAS** ev. lut. draudžu kopīgs dievkalpojums Vasarsvētku noskaņās sestdien, 1. jūnijā, plkst. 14 Svētā Andreas baznīcā, Eskilstūnā (Sankt Andreas Kyrka, Vasavägen 42, Eskilstuna). Dievkalpojumu vadīs prāveste Zilgme Eglite, ērģelniece Viola Rosenquist.

Grāmata stāsta par Dukuru ģimeni un vienlaikus arī par jauna sporta veida ienākšanu Latvijā.

“Ir gandarījums, ka pēdējos gados sporta publicistikas dārzīnā ir ienācis pavasaris un tapuši vairāki darbi,” prezentācijas pasākumā teica grāmatas autors Jurisons: “Man arī ir tas gods šajā lauciņā iespraukties un uzrakstīt par trim leģendāriem cilvēkiem.” Jurisons norādīja, ka grāmatas radīšana viņam bijis izaicinājums, jo iepriekš tik ļoti ledus sportā viņš nebija iedziļinājies. Prezentācijas sarīkojumā Latvijas Olimpiskās komitejas (LOK) prezidents Aldons Vrubļevskis brāļiem Martīnam un Tomasam Dukuriem pasniegza Soču Olimpisko spēļu medaļnieku nozīmes, kas līdz šim vēl nebija izdarīts. “Paldies Dukuru ģimenei, ka pietika drosmes un laika, ko veltīt grāmatas tapšanai. Šī grāmata ir par saknēm, kā arī ne tikai par karaļiem, bet arī karalienēm,” sacīja izdevniecības *Latvijas Mediji* vadītāja Evija Veide. Grāmata ir arī plašs fotogrāfiju klāsts – no Dukuru bērniības līdz aktuālākajām uzvarām Pasaules kausa izcīņā. **P. Karlsons**